

ZARASŲ KRAŠTAS

Nr. 21 (10394). 2024 m. gegužės 24 d. Penktadienis
Kaina 1 Eur

NEPRIKLAUSOMAS ZARASŲ RAJONO LAIKRAŠTIS

Virš tylos...

Svečiuose – Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos mokiniai. 7 psl.

Donatas Andrijauskas.

Liana Angelina Morozova.

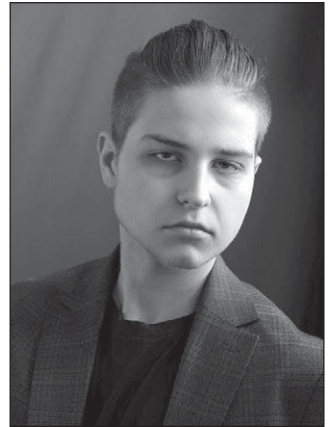
Kamilė Gimbičytė.

Milena Semionovaitė.

Nikita Šaranovas.

Mažvydas Bagdanavičius.

Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro programa „Muzika mažoms nosytėms“ patiems mažiausiems žiūrovams

Skambant margai vaikiško pasaulio muzikai – vaikiškų spektaklių melodijoms, žinomiems klasikinei muzikai kūriniais, animacinių filmų ir net žaidimų muzikos fragmentams, į smagią muzikinę kelionę kartu su vaikais žaismingai išsiruosė trys teatro orkestro muzikantės – Justė Martinkėnaitė (smuikas), Roma Jaraminaitė (violončelė) ir Aistė Baliunytė (arfa). Pasipuošę raudonomis nosytėmis, smalsūs klounai Be ir Zi taip pat nusprendė keliauti kartu. Profesionalūs aktoriai, klounai Joana ir Justinas Narvidai, klounados ypatumų nuolat mokosi Vienos tarptautinėje juoko mokykloje, tad lengvai ir smagiai paprastus dalykus paverčia nepaprastais, kiekvienoje situacijoje sukurdami įtraukiantį žaidimą.

Gegužės 30 d.

11 val. – Kultūros centre Dusetų dailės galerijoje. Būtina registracija tel. +370 601 77710 arba el. paštu: dusetu.galerija@gmail.com. Projekto koordinatore – Ieva Špūrienė;

15 val. – Zarasų kultūros centre.

Nuoširdžiai dėkojame pokalbių ciklo „Sėskim greita senelių“ sumanytojai ir prizų už teisingus atsakymus steigėjai Danutei RUBLIAUSKIENEI iš Purvynės kaimo.

Pokalbis su autore – 5 psl.

D. Rubliauskienė su laimėtoja Eleonora Nučiškienė.

Gegužės 18 dieną Kauno „Vyturio“ gimnazijoje vyko II respublikinis konkursas „Lietuviška pjesė – 2024“, kurio tikslas – ugdyti jaunųjų atlikėjų kūrybinius ir meninius gebėjimus, atliekant lietuvių kompozitorių instrumentinę muziką. I konkursą atvažiavo jaunieji atlikėjai ne tik iš įvairių Kauno meno ir muzikos mokyklų, bet ir iš Biržų, Plungės, Birštono, Druskininkų, Pasvalio. Šiame konkurse dalyvavo ir Dusetų meno skyriaus mokinė Vakarė Sinkevičiūtė (mokyt. Dalia Švedaitė-Daniušienė), savo amžiaus A2 grupėje iškovojusi GRAND PRIX nugalėtojos vardą!

Iš elektroninės žiniasklaidos

Kitame numeryje – apie įvykusio projekto „Amžinųjų vertybių gyvastis: Antanui Poderiui – 160“ mokslinę konferenciją.

Nuotraukoje iš kairės – Salako seniūnas, Švietėjo Antano Poderio paramos fondo pirmininkas Renius Kisielis; lietuvių kalbos mokytojas ekspertas, poetas Vasilijus Trusovas; projekto vadovė Valentina Žigienė; profesorė, ekonomikos mokslų daktarė Birutė Poderytė-Visokavičienė; diplomatas, bankininkas, įvedęs nacionalinę valiūtą – litą, Romualdas Visokavičius; už jų – anūkas gydytojas rezidentas Karolis. Nuotraukoje dešinėje – profesorius, humanitarinių mokslų daktaras Alfredas Bumblauskas; Antano Poderio brolio giminės šakos atstovė Nomeda Poderienė; Salako kultūros namų vadovė Rita Pumpūtė; Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos direktorius, istorikas Rimantas Bikulčius.

ISSN 1648-8490

9 771648 84906 1

Mieli Zarasų krašto gyventojai ir svečiai,

linkiu, kad šiandien prasidedanti šventė „Nerk į Zarasus“ Jums dovanotų įdomių atradimų, daug džiaugsmo ir kitų gerų emocijų. Aš ir pats mėgstu aktyvų laisvalaikį, sportą, keliones, laiką leisti kultūros renginiuose. Kandidatuojau į Europos Parlamento narius su Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga, kuri nuo pat įsikūrimo rūpinasi regionų žmonėmis. Puikiai suprantu, kaip svarbu išlaikyti regionus gyvybingus (su didžiuliu dėmesiu tiek jaunoms šeimoms, tiek senjorams), kuriančius ir vystančius vietas verslus, turizmą, skatinančius gyventi sveikai ir judriai bei užtikrinančius tiek fizinę, tiek socialinę saugumą. Tik tokia šalis, kurios gyventojai ir verslas jaučiasi saugūs, gali augti ir vystytis, o saugi Lietuva reiškia saugią Europą.

Gerų išpūdžių šventėje linkiu

kandidatas į Europos Parlamentą Jonas JARUTIS

Politinė reklama bus apmokėta iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos PK sąskaitos. Užs. Nr. 4698.

Tarptautinis poezijos festivalis „Poezijos pavasaris 2024“ šiemet jubiliejinis – prasidėjęs 1965 metais, eilėmis pražysta jau 60-ąjį pavasarį, Zarasuose – 40-ąjį. Ilgametė seniausio literatūros festivalio istorija ir jaunų poetų kuriamos naujos tradicijos patvirtina, kad Poezijos pavasaris išsaugojo gyvybę, gali tęstis, išlieka aktualus ir laukiamas, įdomus visoms skaitytojų kartoms.

Poezijos pavasario paukštė šiais metais nutūps gegužės 24 d. (penktadienį) 12.30 val. Antazavės dvare ir 16 val. – Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Šventinėje programoje savo eiles skaitys žinomi lietuvių poetai – Linas Daugėla, Renata Karvelis, Alvydas Katinas, Vytautas Kaziela, Aušra Kaziliūnaitė, Sonata Paliulytė, skaitovas Juozas Šalkauskas bei Zarasų rajono literatai.

Trumpai apie atvykstančius kūrėjus skaitykite 10 psl.

Lietuvos rašytojų sąjunga,
„Rašytojų klubas“ ir
Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka

maloniai kviečia į

Poezijos
2024 pavasarį

Vasaros kurortinio sezono „Nerk į Zarasus“ ATIDARYMAS

Gegužės 24 d.

11–15 val. – drakonų valčių kovos Zaraso ežero Didžiosios salos paplūdimyje.

Nuo 12 val. – vandenlenčių pramogos „Wake Inn“ parke, Zaraso ežero Didžiojoje saloje.

16 val. – „Poezijos pavasaris 2024“ Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Felikso Jakubausko premijos įteikimas.

Gegužės 25 d.

15 val. – Zarasų krašto muziejaus padalinyje, Kraštiečių muziejuje (D. Bukonto g. 1, Zarasai), vyks Šarūno Saukos ir Nomedos Saukienės galerijos gimtadienio renginys.

Zaraso ežero Didžiosios salos paplūdimyje:

11 val. – vyrų krepšinio 5x5 varžybos (komandų registracija varžybų vietoje).

11 val. – moterų ir vyrų parko tinklinio 4x4 varžybos (komandų registracija varžybų vietoje).

11 val. – vaikų paplūdimio rankinio varžybos.

Nuo 12 val. – vandenlenčių pramogos „Wake Inn“ parke:

12–16 val. – drakonų valčių kovos.

12 val. – šventinė mugė.

Nuo 13 val. – pramogos vaikams:

interaktyvios realybės akiniai, stalo žaidimai, vaikus džiugins linksmoji teatro palapinė su Zarasų kultūros centro teatriuku, piešimas ant veidukų, batutai, ponis, edukacijos vaikams iš šiaudų ir molio.

14 val. – estafetės vaikams su Viešosios įstaigos Kūno kultūros ir laisvalaikio centru.

15 val. – šokių pamokos vaikams „Šokime kartu“.

19 val. – vasaros kurortinio sezono atidarymas.

19–20 val. – Zarasų kultūros centro kolektyvų meninė programa.

20–21 val. – Rytų Aukštaitijos bigbendas.

21–22 val. – Augustė Vedrickaitė su grupe.

22–23 val. – grupė „Čilnam“.

23 val. – lazerių šou.

23–24 val. – diskoteka.

Renginio organizatoriai: Zarasų rajono savivaldybė, Zarasų rajono savivaldybės kultūros centras, Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Zarasų sporto centras, Zarasų krašto muziejus. **Partneriai:** „Wake Inn“, Viešoji įstaiga Kūno kultūros ir laisvalaikio centras.

Parama jauniems ūkininkams – geriausia investicija

Nuo gegužės 31 iki birželio 28 d. priimamos paraiškos dotacijai ir lengvatinei paskolai gauti pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano (SP) intervencinę priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“. Per šį paraiškų rinkimą pateiktiems projektams numatyta beveik 45,3 mln. eurų paramos lėšų. Iš jų dotacijoms skirta 25 934 441 euras, lengvatinėms paskoloms – 19 337 149 eurai.

PRIEMONĖ – VIENA POPULIAUSIŲ

Parama jauniems ūkininkams įsikurti buvo populiaru per visus finansinius laikotarpius. Nacionalinės mokėjimo agentūros duomenimis, pasinaudodami Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (KPP 2014–2020 m.) priemone „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“, įsikūrė apie 2700 jaunųjų ūkininkų. Jiems buvo išmokėta apie 98 mln. eurų.

„2021 m. su vyru Tadu nusprendėme įveisti 1 ha aktinidijų plantaciją, bet tam reikia nemenkų investicijų, nes nepakanka įsigyti daigų ir jais apšodinti pasirinktą plotą. Aktinidijos – sumedėjęs vijoklinis augalas, ir jam auginti reikalingos 3 metrų aukščio tvirtos metalinės atramos. Reikalinga ir augalų laistymo sistema. Kadangi aktinidija neatspari pavasarinėms

Aktinidijas nuo šalnų saugo už paramą įsigyta rūko sistema.

Nuotrauka iš asmeninio archyvo.

šalnoms, reikalinga ir apsaugos nuo šalnų – rūko sistema. Tad tais pačiais metais pateikiau paraišką paramai pagal KPP 2014–2020 m. priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“. Man buvo skirta 40 tūkst. eurų parama, už kurią įsigijau ir aktinidijų sodinukų, ir laistymo bei apsaugos nuo šalnų siste-

mas“, – patirtimi dalijosi Kauno rajone ūkininkaujanti Indrė Subatė.

„Jauniems ūkininkams skirta priemonė labai populiaru ir šiuo finansiniu laikotarpiu. 2023 m. pagal SP intervencinę priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ buvo gautos 1045 paraiškos dotacijai ir 124 paraiškos lengvatinei paskolai gauti. Jaunųjų ūkininkų pasirenkamos veiklos yra labai įvairios, nes dabartinis laikas, kai aplinkui vyksta daug pokyčių, skatina domėtis naujovėmis, netradiciniais produktais, kultūromis ir veiklomis“.

DIDESNĖS GALIMYBĖS

ŽŪM vyriausioji specialistė pažymi, kad, skirtingai nuo ankstesnio laikotarpio, SP intervencinė prie-

monė palankesnė jauniems ūkininkams – jiems suteikta galimybė pasinaudoti lengvatine paskola, ko anksčiau nebuvo, padidinta dotacijos suma. „Dabar didžiausia dotacija – 60 tūkst. eurų. 80 proc. visos paramos sumos išmokama ūkininkui po sprendimo skirti paramą priėmimo, likusi dalis mokama kitais metais po verslo plano įgyvendinimo. Paramos gavėjas išsipareigoja pasiekti, kad jo valdos ekonominis dydis baigus projektą bus 12 tūkst. eurų, – kaip vieną iš paramos teikimo sąlygų apžvelgė D. Rutkauskaitė. – Didžiausia paskolos suma vienam paskolos gavėjui – 100 tūkst. eurų. Bendra dotacijos ir lengvatinės paskolos suma negali viršyti 100 tūkst. eurų. Ilgiausias paskolos laikotarpis – 5 metai nuo paskolos sutarties su finansų tarpininku pasirašymo“.

Skirtingai nuo praėjusio laikotarpio, kai jaunas ūkininkas iki paraiškos paramai gauti pateikimo negalėjo būti deklaravęs pasėlių tiesioginėms išmokoms gauti, dabar paraiškos dotacijai jie gali teikti ir deklaravę pasėlius.

Pagal šią intervencinę priemonę remiama:

- žemės ūkio produktų pirminė gamyba (išskyrus veiklą, kurios tikslas – gauti ar parduoti kailius);
- žemės ūkio valdoje pagamin-

tų ir (arba) išaugintų žemės ūkio produktų perdirbimas, įskaitant pirminį perdirbimą (išskyrus veiklą, kurios tikslas – gauti ar parduoti kailius).

„Visos projekte numatytos išlaidos gali būti padengtos paramos lėšomis šimtu procentų“, – pabrėžė ŽŪM specialistė D. Rutkauskaitė.

GALIMI PAREIŠKĖJAI

Parama pagal SP intervencinę priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ teikiama tiek fiziniams, tiek ir juridiniams asmenims, paraiškos pateikimo laikotarpiu atitinkantiems jaunojo ūkininko reikalavimus. Fizinis asmuo – ne vyresnis kaip 40 metų. Ne vyresni kaip 40 metų turi būti ir juridinio asmens steigėjai bei valdymo organo nariai. Juridinio asmens kompetencija, įrodančią pasirengimą ūkininkauti, privalo turėti vienas asmuo valdymo organas, taip pat ne mažiau kaip 50 proc. kolegialaus valdymo organo narių ir ne mažiau kaip 50 proc. juridinio asmens dalyvių (akcininkų, pajininkų, kt.).

Paraiškos gali būti teikiamos užpildant ŽŪMIS elektroninę formą. Taip jos gali būti teikiamos iki paskutinės dienos 24 val.

Užs. Nr. 4697.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

Antalieptėje apie energetikos įdomybes pasakojanti Aušra BUKIENĖ: „Didžiuojamės, kad miestelis turi tokį muziejų“

Loreta LILEIKIENĖ

Antalieptiškė Aušra Bukienė, VU baigusi mokyklų bibliotekų ir pedagogikos studijas, pasirinko darbą Aukštaitijoje. Atvyko į Molėtus, kad būtų arčiau namų.

Molėtų vidurinė mokykla buvo vienintelė jos darbovietė 40 metų, joje lietuvių kalbos mokytoja ir bibliotekininkė dirbo iki pat 2017 m., kol išėjo į pensiją ir tais pačiais metais sugižo namo į Antalieptę, kur jos pagalbos jau reikėjo mamai.

Dar dirbdama Molėtų vidurinėje mokykloje A. Bukienė paskutiniaisiais darbo metais dalyvavo ir neformaliajame mokinių ugdyme – vadovavo mokyklos leidybos ir maketavimo būreliui. Bendradarbiavo su mokyklos žurnalisto būreliu, kartu leido laikraštį, lankėsi periodinių leidinių redakcijose, važiuodavo stebėti TV darbo, laidų kūrimo. Leidybos būrelis labiau rūpinosi mokyklos laikraštuko technine puse – rinkdavo tekstus, keldavo nuotraukas, maketudavo.

Be visų šių darbų, veiklų, A. Bukienei, kaip antros užsienio kalbos, teko mokytis ir prancūzų kalbą.

Sako, kad iki šiol praverčia visi tie darbo mokykloje įgūdžiai. Taip pat – ir mokytojos patirtis. „Per ekskursiją, kaip ir pamokoje prieš klase, turi būti ir šiek tiek artistas, ir mokytojas. Ir žinių turėti, ir nusiųti, kad tave visada stebi, vertina, tad turi būti pasitempęs, pasirošęs“, – sako dabar ekskursijas po Antalieptę ir joje veikiančius du muziejus vedanti buvusi mokytoja.

Sugrįžusi į Antalieptę moteris pamažu susidraugavo su vietos bendruomene. Prieš penkerius metus, pamena ji, vykdavo ekskursijos su vaidyba miške, ir vieną kartą Olga Raugienė, vedusi ten ekskursijas, jos paprašė – „gal gali padėti?“. Reikėjo praveisti ekskursiją. A. Bukienė dabar jau šypsodamasi pasakoja, kad teko, pasitelkus visas žinias ir vaizduotę, sukurti su atvykusia grupe. Pasakoti apie pagonybę,

Olgos RAUGIENĖS nuotraukoje – Energetikos muziejui A. Žilėno vardo suteikimo renginyje – A. Bukienė su Zarasų r. sav. mere Nijole Guobiene (kairėje) ir VU Janųjų energetikų klubo nariais.

dievus, garsųjį Lūžų akmenį. „Kažką vis tiek buvau girdėjusi, skaičiuosi. Pavyko visiškai gerai. Man ir pačiai patiko“, – prisimena pašneko vė ir sako nuo tol pradėjusi labiau gilintis, skaityti, po truputį dar daugiau žinių apie savo gimtąjį Antalieptės miestelį prisirinkusi. Ir iš savo mamos daug paskojimų buvo girdėjusi apie Antalieptės istoriją, žmones, nes ji daug metų dirbusi Antalieptės miestelio bibliotekoje, daug žmonių kartų pažinojusi, buvo vadinama „vaikščiojančia enciklopedija“.

O dar po kiek laiko bendruomenės pirmininkė ją pakalbino „pašefuoti“ muziejus. „Nubrauk nors voratinklius“, – juokais pradėjo kalbą.

Antalieptėje veikia du muziejai – Kraštotyros ir Energetikos. Pirmojo globėjas – visuomenininkas, buvęs Antalieptės mokyklos direktorius V. Kibirkštis, antrasis – Energetikos, įkurtas 2017 m., į jį taip pat pradėjo važiuoti ekskursijos.

Taip pamažu, sako A. Bukienė, ji ir pradėjo vesti ekskursijas, nuo tol viskas ir tęsiasi. „Savaime kažkaip tai susiklostė. Esu visuomenininkė, penkerius metus dirbau savanoriškai ir viename, ir kitame Antalieptės muziejuje“, – pasakoja ji.

Energetikos muziejaus eksponatai

„Pradėjau domėtis, rinkti informaciją apie Energetikos muziejaus eksponatus. Mano gyvenimo draugas Danielius – energetikas, jis mane konsultavo. Skaičiau eksponatų aprašus, ten nieko nežinomo – tai lempos, tai žibintai, įvairūs buitės prietaisai... Man ir pačiai buvo įdomu. Esu Dvynys, o jie yra smalsūs“, – apie save sako moteris. „Ir gerą atmintį turi“, – papildo Danielius. Aušra sako, kad atvažiuojantys lankytojai taip pat smalsūs, paskatina daug kuo pasidomėti išsamiau.

„Per Energetikos muziejaus atidarymą jo sukūrimo iniciatorė ir entuziastė O. Raugienė (kartu su vyru įrenginėjusi šį muziejų), įsitraukiant ir Antalieptės, Purvynės, Naršėnų bendruomenėms, VU Fizikos fakulteto Jaunųjų energetikų klubui su studentais, vedė pirmą ekskursiją. Dalyvavau ir tuomet kai ką išdėmėjau. Žurnalistas Rokas Žilinskas, kai buvo Seimo narys, rūpinosi Ignalinos atominės elektrinės uždarymo reikalais ir dažnai čia atvykdavo.“

Pažinodamas universitetė dėstytojus, supažindino ir mus, pradėjome bendrauti su VU Fizikos fakultete veikiančiu Jaunųjų energetikų klubu. Pasikvietėme studentų, jie padėjo, dirbo visą vasarą ir 2017

m. buvo atidarytas Energetikos muziejus Antalieptėje.

Per atidarymą kai kuriuos eksponatus išdėmėjau, jų nėra daug – pusantrą šimto. Atėjusiesiems visada papasakojau, kad muziejaus patalpos – buvusi vienuolyno špitolė. Labai nedaug kas žino, gal tik vyresni, kai paklausiu, kas tai yra. Špitolėje vienuoliai priglaidavo vargšus, ligonius, juos čia ir slaugydavo, pamaitindavo. Pastačius bažnyčią Antalieptėje, iš pradžių vienuolynas buvo medinis, vieno aukšto. Beveik po šimto metų pastatė mūrinį. Parodau ir patį seniausią eksponatą, susijusį su šviesa, – „diedą“ (stovą) balanai išdegti, kitus daiktus, kurie nuo senovės buvo naudojami apšvietimui. Titnago, anglies gabaliukai padėdavo apsišviesti dar prieš 2000 metų, žvakės, pirmosios lempos. Turime didžiulę, naudotą rentgene, originalę „Bosch“ firmos dinamą – generatorių, iš vokiško tanko ištrauktą ir naudotą butyje, bet jau neveikiantį.

Apie elektrinę daug įdomaus pateikiama stenduose, taip pat ir elektrinės veikimo schemos, brėžiniai. Aiškinu, rodau. Daug knygų perskaičiau apie hidroenergetiką.

Domėjaisi, sukaučiau žinių apie Antalieptės hidroelektrinę, kuo ji yra skirtinga ir ypatinga. Vienintelė Lietuvoje Antalieptės elektrinė –

derivacinė. Yra iškastas derivacinis kanalas, kuriuo vanduo atiteka iš Antalieptės marių“, – apie muziejaus įdomybes pasakoja A. Bukienė.

Didžiausia Baltijos šalyse kalnų tipo hidroelektrinė

Pasak A. Bukienės, kai Antalieptės elektrinė buvo pastatyta, tuo metu ji buvo didžiausia Baltijos šalyse kalnų tipo hidroelektrinė. Tarpukariu vystėsi pramonė, buvo didelis poreikis vandens energiją panaudoti. Prof. S. Kolupaila, tuo metu garsus mokslininkas, 1935 m. ieškojo Lietuvoje vietovės su didžiuoju vandens nuolydžiu energijai gauti. „Surado tą vietą mūsų kraštuose, vadinamoje „Čertovkoje“ („Velnynėje“), ir čia elektrinei statyti buvo tinkamos sąlygos. Prasidėjęs karas sutrukdė – hidroelektrinės projektavimas kuriam laikui buvo atidėtas.“

Pradėta statyti po karo – 1954 m. Iki 1959 m. buvo paleistas pirmas hidroagregatas, 1961 m. – antrasis. Sėkmingai veikia iki šiol, dabar elektrinė privatizuota, įjungta į bendrą energetinę sistemą“, – su elektrinės istorija supažindina A. Bukienė.

„Varo kaip reikiant, užia“, – patvirtina Danielius ir prideda, kad Antalieptės elektrinė iš mažųjų hidroelektrinių šalyje pagal generuojamą elektros kilovatų kiekį yra trečioje vietoje po Tauragės ir Kavarsko. Penkis tūkstančius megavatų pagamina per metus.

Pora prisimena, kaip ekskursijon atvažiavę Vilniaus energetikos ir technikos muziejaus darbuotojai susidomėjo, nustebė, kad, be jų, Lietuvoje dar yra kitas Energetikos muziejus. Lietuvoje veikia tik du tokie muziejai – Vilniuje ir Antalieptėje. „Tai pasakodama pabrėžiu ir ekskursijų dalyviams. Didžiuojamės, kad toks miestelis turi tokį muziejų. Niekur kitur nėra. Ir veikiančią hidroelektrinę. Ten apsilankyti galima iš anksto susitarus su jos šeimininkais. Elektrinė yra privati“, – sako A. Bukienė.

Bus daugiau.

Pakvietė kaimynai

Pažintinė išvyka po Utenos kraštą

Visi Utenos turizmo informacijos centro pakviesti, žurnalistai, gidai ir kelionių organizatoriai susipažino su Utenos ir jos apylinkių lankytinomis vietomis.

Antra stotelė – Odetos galerija

„Kam tie Atėnai, man geriausia Vaikutėnuos“, – taip ar panašiai juokauti patinka tutodailininkei, žinomai karpinių meistrei ir margučių kolekcininkei Odetai Tumėnaitė-Bražnienėi, kuri, vos prieš porą mėnesių atidariusi savo vardo galeriją Vaikutėnų gyvenvietėje, už penkių kilometrų nuo Utenos, sako pasijutusi labai laiminga. Dabar turi vietą, kurioje pristato ir savo darbus, margučių rinkinius, visa, kas susiję su šiais tradiciniais amatais.

Iki tol žinoma tautodailininkė ir sertifikuota amatų meistrė ilgus metus dirbo namuose, ten pat kaupė ir dirbinių kolekcijas. Vien karpymo margučio konkursui darbų atsuntė 120 autorių.

Jos visas gyvenimas pašvęstas šioms mėgstamoms veikloms, už kurias pelnė „Aukso vainiką“ ir dvi

LR Kultūros ministerijos premijas.

Daugiausia galerijos margučių kolekcijoje – lietuvių meistrų tradicinėmis technomis sukurti margučiai – skutinėti ir išmarginti karštu vašku. Yra kiaušinių iš įvairių medžiagų – molio, gintaro, metalo, stiklo, medžio, vaško ir t.t. Taip pat – įvairių šalių autorinių kūrinių, porcelianinių ir kitokių suvenyrinių kiaušinių.

Čia pat veikiančioje bibliotekoje sukauptos knygos ir žurnalai apie margučius iš viso pasaulio. Galerijos savininkė gali ilgai pasakoti įdomiausių dalykų apie šiuos mažus, bet ypatingus paprotinio meno kūrinius, nes pati jais seniai žavisi ir domisi. Turi netgi skutinėtą margučį su savo portretu.

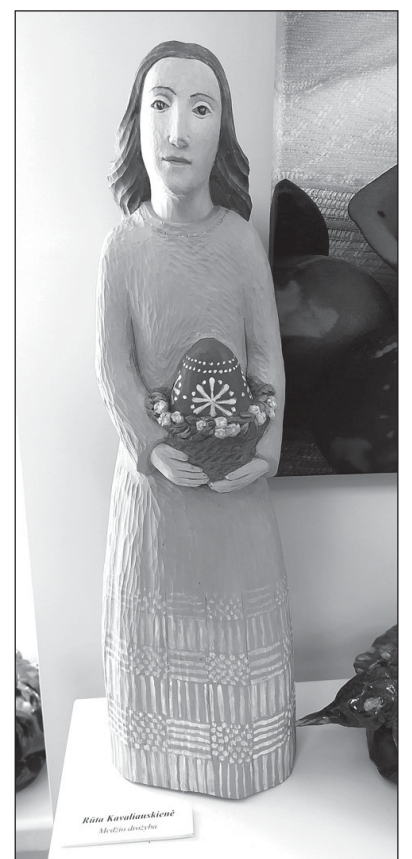
Bibliotekoje galima pavartyti ir mažu tiražu išleistą Odetos Tumėnaitės-Bražnienės knygą „Karpinių

pamokos“, prilygstančią karpinių vadovėliui. Joje – ne tik pasaulio ir Lietuvos karpinių istorija, gausu iliustracijų, bet ir 40 pamokų, kuriose aptariamos karpinių technikos, tradiciniai karpiniai, karpinių

panaudojimas... Visi tekstai pateikti lietuvių ir anglų kalbomis, nes knygos ypač laukė, prašė lituanistinės mokyklėlės, užsienio lietuvių bendruomenės.

Parengė Loreta LILEIKIENĖ

AUTORĖS nuotraukos.

UŽUOJAUTA

Į Amžinybę iškeliavo mokytoja Aldona GAPŠIENĖ (1942–2024).
Gegužės 19 d. palaidota Dusetų kapinėse.

*Nebeišgirsit jau daugiau Jos balso,
Atminty paliks Jos žodžiai ištarti.
Užgeso mielos akys, nusviro darbščios rankos,
Paliko vien tik sielvartas širdy...*

Dėl mokytojos Aldonos GAPŠIENĖS mirties velionės sūnaus Svajūno šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ją pažinojusių mokytojų kolektyvas ir auklėtiniai.

Dėkoja

Visų artimųjų vardu nuoširdžiai dėkoju visiems užjautusiems ir palydėjusiems NATALIJA į jos paskutinę kelionę.

Toji tuštuma, netikėtai atsivėrusi mūsų gyvenime, nebuvo tokia juoda, nes šalia buvote Jūs, mielieji.

Iš visos širdies dėkojame.

Vyras su šeima

Istorijos punktyrai

Klaipėdos atvadavimo karžygys Povilas UŠACKAS

Vytautas INDRAŠIUS

Kai 2008–2015 m. iškilus šalies žurnalistas ir kolekcionierius Vilius Kavaliauskas atkaklių paieškų archyvuose surastas žinias apie Vyčio kryžiaus ordininkus dėliojo į septynių tomų monografiją „Lietuvos karžygiai“, tuomet nepavyko rasti jokių biografinių žinių apie Klaipėdos vadavimo karžygį Povilą Ušacką. Nevisiškai išlikusiose 5-ojo pėst. pulko bylose Lietuvos centriniam valstybės archyve biografinių žinių neradome.

Žurnalas „Karys“ 1925 m. Nr. 25 rašė: „5-ojo pėstininkų DLK Kęstučio pulko Mokomosios kuopos vyresnysis puskarininkis Adolfas Eigelis, jaunesnieji puskarininkiai Povilas Trinkūnas, Adolfas Vilūnas ir 8-os kuopos eilinis Povilas Ušackas visuomet mūsųose atsizymėjo kaip drąsiausi. Nepaisant šautuvų bei kulkosvaidžių ugnies, pirmieji puldavo priešininką, o susidūrus arti su priešū, pirmieji puldavo į kautynes durtuvų atakon. Kiti kariai, matydami tokią jų drąsą ir atkaklumą, taip pat ėmė iš jų pavyzdį. Kapitono Strelniko vadovaujama kuopa nu-

galėdavo priešą ir užimdavo pozicijas, pridarydama priešui didžiausių nuostolių nukautais bei sužeistais.

Vyr. puskarininkis Adolfas Eigelis ir eilinis Povilas Ušackas atakos metu (užimant Althofo (Sendvario) dvarą. – V.I.) buvo sužeisti. Bet nepasitraukė iš pozicijos, kol priešininkas nebuvo nugalėtas. Tuo tarpu jo draugai jaunesnysis puskarininkis Povilas Trinkūnas ir jaunesnysis puskarininkis Adolfas Vilūnas jų akyse buvo nukauti...“

Visi išvardyti narsuoliai buvo uteniškiai, duomenys apie juos sudėlioti Viliaus Kavaliausko monografijoje „Lietuvos karžygiai“, išskyrus Povilą Ušacką. Taip ir liko apie jį tik tiek, kiek rašoma pristatant apdovanojimui.

Tačiau vilties nepraradome ir gyvenome tikėjimu, kad karžygys Povilas Ušackas negalėjo pradingti be pėdsakų. Visai neseniai, tikslindamas žinias rašomai knygai „Negrįžusių tėviškėnų švytėjimas“, vartydamas archyve Dusetų bažnyčios metrikas, kartas nuo karto žvilgtelėdavau ir kitų bažnyčių įrašus. Ir staiga Zarasų dekanato Imbrado bažnyčios metrikoje švysteli toks

įrašas: „1921 m. gegužės 15 d. Imbrado Romos katalikų bažnyčioje, po trijų užsakų paskelbimo, klebonas Gendrenas sutuokė Imbrado valsčiaus valstietį Ušacką Povilą – 21 metų, nevedusį, valstiečių Dovydo Ušacko ir Emilijos Ignatavičiūtės sūnų iš Meiriškėlių kaimo, su Veronika Kuzmickaite – 18 metų mergina, valstiečių Juozapo Kuzmicko ir Cecilijos Šaduikytės dukra iš Vaidminių sodžiaus, Imbrado valsčiaus. Liudininkai – Ignatas Buičenka, Alfonsas Misiūnas ir Juozapas Dirvelis“ (LCVA, f. 669, ap. 15, byla 178, Lap 55 ap).

Ušackas – reta pavardė, tad, be abejonės, gali būti mūsų ieškomas karžygys – dingteli mintis. Kitame įrašė randu, kad 1922 m. Imbrado bažnyčioje pakrikštytas naujagimis, vardu Angelė, Povilo Ušacko ir Veronikos Kuzmickaitės dukra, gimusi balandžio 9 d. Vaidminių sodžiuje. Krikštatėviai – Augustinas Streikus ir Ona Kuzmickaitė.

Pirmieji atradimai sužadina tolimesnes paieškas. Dusetų bažnyčios parapijiečių 1928 m. sąrašuose randu, kad Povilas Ušackas – 27 m. su žmona Veronika – 25 m. gyvena Navikų kaime, dirba staliumi pas dvarininkus Vadišius. Išvardinti jų vaikai: Angelė – 6 m., Jonas – 4 m., Petras – 3 m., Elena – 2 m. ir Ona – 1 m.

Šiuos atradimus balandžio pradžioje pagarsinau tinklalapyje „Zarasų krašto istorija“, prašydamas suteikti bent menkiausias žinias apie Povilą Ušacką ir šeimą. Po keleto dienų jau randu mokytojos Rimos Navickienės žinutę, kad Stelmužės kapinėse yra palaidota Adelė Liudžiuvienė ir jos tėvai. Netrukus šaunioji Rima atsiunčia paminklų nuotraukas – viename įrašas Justinas (1920–1996) ir Angelė (1922–2007) Liudžiai, kitame – Povilo ir Veronikos Ušackų nuotraukos. Rima paaiškina, kad užrašo nėra, nes jis restauruojamas.

Kreipiausi į Imbrado seniūną Vygirdą Žalkauską. Energingas ir veiklus seniūnas po poros valandų praneša, kad Ušackų paminklą ir kapvietę giminaitės Marijos Dainės prašymu tvarko buvęs savanoris Rimantas Širvinskas. Jis pradžiugina, kad su kauniete kalbėjosi, kad ji turinti senelio nuotraukas, dokumentus ir mielai pasidalys žiniomis.

Balandžio 9 d. paskambinau į Kauną Povilo Ušacko anūkei Marijai Dainei. Jai 75 metai, žvali, energinga, dar dirbanti, mirusios Onos Ušackaitės-Dainienės (1928–2020) dukra. Jos dėka pakalbinome karžygio anūkę Rimantę (Veronikos

Ušackaitės-Minkevičienės dukra) ir anūką Arvydą Žiziūną (Elenos Ušackaitės sūnų). Jų prisiminimai padėjo atkurti kuklaus, pamiršto Lietuvos karžygio gyvenimą.

Povilas Ušackas (1900 02 02–1977 11 05) gyveno Zarasų krašte, Imbrado apylinkėje, bet kur buvo gimęs, anūkai žinių neturi ir Zarasų dekanato knygoje įrašų nėra. Gal Baltarusijoje, nes puikiai kalbėjo rusiškai, o retkarčiais išlenkęs stikliuką rusiškai deklamuodavo ištisas Puškino, Jesenino ir kitų poetų kūrybos ištraukas. Turėjo brolių, vyresnį už save, gyveno jis Leningrade ir buvo atvažiavęs pas Povilą Kiečių kaiman, kai gyveno pirmagimės dukros Angelės šeimoje. Pasimiršo leningradiečio vardas, tik anūkai stebėdavosi, kodėl dėdės Povilo pavardė Ušackas, o brolio – Ušackij. Man pavyko nustatyti, kad Povilo brolis buvo Jonas (Ivanas Ušackij, gimęs 1896 m). Pasaulinio karo metu pašauktas į carinę kariuomenę, pasižymėjo narsumu, buvo apdovanotas Georgijaus IV laipsnio kryžiumi. Po revoliucijos, nuo 1918 m. vasario 6 d. iki 1922 m. rugsėjo 11 d., raudonosios armijos daliniuose kovėsi Pilietinio karo frontuose. Po to apsigyveno Leningrade, dirbo vairuotoju kariniame uoste, turėjo medali „Už Leningrado gynybą“ (1943).

Povilą Ušacką į Lietuvos kariuomenę pašaukė 1922 m. rudenį. Išėjo tarnauti palikęs jauną žmoną ir pusės metų dukrelę Angelę. Tarnavo eiliniu 5-ame pėst. pulke. Po trumpų apmokymų 1923 m. sausio mėn. pulkas buvo permestas į Klaipėdą. Kaip pasižymėjo uteniškiai Adolfas Eigelis, Povilas Trinkūnas, Adolfas Vilūnas bei zarasietis Povilas Ušackas, jau rašiau straipsnio pradžioje. Kaip buvo užimtas Althofo dvaras, 5-ojo pėst. DLK Kęstučio pulko ketvirtos kuopos vadas Povilas Strielnikas, pristatydamas minėtus narsuolius apdovanojimui, taip rašo: „1923 m. sausio 15 dienos 2 val. 30 min. buvo gautas įsakymas ketvirtai kuopai pajudėti Althofo dvaro rajone iš rytų pusės. Nedidelei kareivių grupei buvo įsakyta pereiti geležinkelį prie 19-os aukštumos ir pulti Althofo dvarą iš šiaurės. Iš nurodytos pusės prisiartinus prie dvaro per 40–50 žingsnių, šie kariai smarkiausioje šautuvų ir keturių kulkosvaidžių ugnyje puolė prancūzus ir vokiečius. Nepaisant to, kad puolimo metu buvo užmušti ir sužeisti du mūsų kariai, likusieji prasiveržė dvaran ir rankinėmis granatomis privertė pasiduoti šešis prancūzus su karininku priešakyje ir 25 vokiečius.

Dvare buvo paimti keturi kulkos-

vaidžiai – du lengvieji ir du sunkieji. Althofo dvaro paėmimas turi didelę reikšmę visoje operacijoje kaip paskutinė užtikrinanti vieta prie Klaipėdos“.

Po sužeidimo Klaipėdos atvadavime, Povilas Ušackas buvo demobilizuotas ir grįžo į šeimą. Visą gyvenimą dirbo staliumi, dailide. Buvo sumanus amatininkas, statė ūkininkams namus, tvartus, gamino baldus, kubilus, ratus, tad užsakymų niekada nepritrūkdavo. Pasak anūką, nuolatinės gyvenamosios vietos beveik neturėjo, pasikinko į vežimą arklį, sudeda instrumentus, susodina septynis vaikus ir kaip čigonas keičia kaimą iš kaimo. Toli nuo Imbrado nenuklysdavo, bene ilgiausiai dirbo pas dvarininkus Vadišius Navikų kaime, Dusetų valsčiuje. Žiemomis ištisas dienas prabūdavo prie varstoto, aplipęs skiedromis, kvepiantis mediena. Giminės ir kaimynai žavėjosi jo preciziniu darbu, anūkai tikėjosi išsaugoti senelio instrumentus, bet taip ir nerado, kur juos prieš mirtį paslėpė.

„Senelis buvo uždaro būdo, – sakė anūkai, – niekada nėra pasakojęs apie kovas Klaipėdoje, nesididžiavo aukštu apdovanojimu ir jeigu ne nuotrauka su Vyčio kryžiumi, nežinotume, kad mūsų senelis buvo karžygys. Dirbo savo mėgiamą darbą, rūpinosi vaikais, bet mažai – buitimi. Buvo gavęs 30 arų žemės sklypelį Dusetų mieste, bet jį apleido. Nepriklausė jokioms organizacijoms, nedalyvavo visuomeninėje veikloje, todėl savo apylinkėje liko nepastebėtas ir neįvertintas. Net Klaipėdos vadavimo medaliu nebuvo apdovanotas. Dėl to taip ilgai ieškujome jo pėdsakų, todėl ir biografija nepateko į Viliaus Kavaliausko monografiją „Lietuvos karžygiai“.

Nukelta į 11 psl.

Sėskim greta senolių

Teisingi atsakymai

● Abrozdas – šv. paveikslas, Zaslanas – platus ilgas suoliukas, Videlčius – šakutė, Pautienė – kiaušiniene, Kindziukas – skilandis, Spavednyčia – klausykla, Kvietkas – gėlė, Gurbas – tvartas, Vežėčios – vežimas, Uzdelnyčia – kamanos. Tėvai, mauk kumelai uzdelnyčių, važiuosim un susiedkų abgeluos – Tėvai, mauk kumelei kamanas, važiuosim pas kaimynę aplankyti po gimdymo.

● Spadnyčia – sijonas, Kuntapliukai – bateliai, Tupliukai – bateliai, Tupliukai su apcocalis – aukštakulniai bateliai, Žiponėlis – prastas švarkelis, Undarokas – prastas milo sijonas, Galstukas – kaklaryšis, Čiumarka – prastas švarkas einant ruošos, Škarpetkėlas – puskojinė, Uzbonas – ašotis. Einu un susiedų pažyčiot apciūgų – Einu pas kaimyną pasiskolinti replių.

● Kvietkai – gėlės, Apciūgos – replės, Palaistuvė – laisvo elgesio moteris, Kamizelka – liemenė, Parasonikas – lietsargis, skėtis, Čebatai – auliniai batai, Zacirka – pieniška kukuliukų sriuba, Atapakalias – atbulas, Kleckas – kukulis, Kermošius – atlaidai. Kad jų kvarabos šitu pletkininki – Po paraliais šitą gandonešę.

● Abrūsas – rankšluostis, Kurdupelis – mažas, smulkus, Spaciras – vaikštytės atlaidų diena, Pazaras – gaisro atšvaitas, Muštauka – sviestmušė, Makslinyčia – mokykla, Padla – maita, dvėselėna, Kaprizas – aikštingas noras, Zasupka – sklendė, Kantantas – patenkintas. Apsiauk burličiais cisma varlių gaudyt – Apsiauk aulinukus eisim pasivaikščioti.

Skelbiame nugalėtojus!

Pirmoji vieta atiteko žinojusiai net 44 teisingus atsakymus **Eleonorai Nučiškienei**, gyvenančiai Salako socialinės globos namuose.

Antrosios vietos nugalėtojos net trys iš Zarasų miesto – **Marytė Šukštulienė, Aldona Daužvardienė ir Genovaitė Stunžėnienė**, kurias nuo pirmosios vietos skiria tik vienas teisingas atsakymas. O su 40 teisingų atsakymų trečiaji vieta pasidalijo **Julija Umarienė** iš Dusetų miesto ir **Rima Šapolienė** iš Antalieptės miestelio.

Zarasiškėms dėl prizų atsiėmimo skambinti į redakciją tel.: +370 385 52532, +370 385 30485.

R. Šapolienė, Švč. Mergelės Marijos gyvojo rožinio būrelio Antalieptėje vadovė, bažnyčios choristė, saviveiklininkė, visuomenininkė.

E. Nučiškiene prie globotinių sukurto „medžio“.

Su D. Rubliaukie-
ne nuvykome į Salako socialinės globos namus, kuriuose susitikome su Eleonora Nučiškiene. „Namuose labai gera. Direktorė ne nutolusi nuo mūsų seniū, neužsidariusi kabinete, mašiną pati vairuoja, kur reikia nuveža, pasveikina su gimtadieniu... Mes ją vadiname MAMA – visos keturios didžiosios raidės“, – pasakojo pašnekovė.

Prisistatydama ji kalbėjo: „Esu senas kaima žmogus, meluot nemoku. Visų gyvenimų gyvenau viena, dirbau buhalterė (skaitliukais „mušdavam“). Darban bėgom, vieną rankoj lašinių, a kitoj – duonas šmotas. Žmones taupiai ir protingai tadū gyvena. Kitaip ir dabar nemoku...“

Moteris labai džiaugėsi priežiūra bei organizuojamu užimtumu globos namuose. Čia gyvenančių globotinių rankomis sukurta daug darbelių, nes prižiūrintis personalas išradingas ir kvalifikuotas. Lionytei – taip ją šiuose namuose visi vadina – buvo malonu mums „grožybes“ parodyti ir džiaugsmingai apie viską papasakoti. Taip bendravimo valandėlė ir neprailgo. Ji mus, viešniais, iki pat lauko durų išlydėjo. „Vienas geras žodis metais gyvenimų prailgina“ – sutarė Danutė ir Eleonora, o atsisveikindamos pažadėjo, kad dar susiskambins.

Salako socialinės globos namams vadovauja Vilma Zarakauskienė. Ji ir visi darbuotojai dažnai tik geruoju buvo minimi pokalbio metu. Buvo me nustebusios čia kuriamu jaukumu ir jautrumu tiems, kuriems jo labiausiai reikia.

Parengė Olga RAUGIENĖ, redaktorė

Lietuvių kalbos mylėtoja DANUTĖ: „Tarmiški žodžiai nėra gražūs, bet žmonės tada mokėjo bendrauti na dūšias“

Žodžius narpliojanti Danutė Stefanija Rubliauskienė sako, kad klausydama jai skambinančiųjų telefonu pasijuto tarsi dirbanti „Sidabrinėje linijoje“. Išklauso ne tik tarmiškų žodžių, bet ir gyvenimo istorijų.

D. Rubliauskienė 30 metų dirbo Antalieptės vidurinės mokyklos pradinė klasių mokytoja, dar vienuolika – lietuvių kalbos mokytoja. Buvusi aktyvi visuomenininkė, kultūrinės ir bažnytinės veiklos dalyvė, literatų klubo įkūrėja ir organizatorė, dabar gyvena, kaip pati sako, „viena pati, Purvynės kaime, su dviem katinais ir šuniu, vištų pulku“.

Nors ir prasitaria apie savo kasdienybę: „Kol buvom jauni ir stiprūs, visi buvome draugai, o dabar visi pasiligoję ir visi kas sau po vieną kenčiam savo bėdas“. Danutė prasimano ją ir kitus prablaškiančių užsiėmimų. „Zarasų krašto“ skaitytojus pakvietė pasidalyti senoviškais tarmiškais žodžiais. „Mėnuo laiko keturiuose laikraščio numeriuose buvo skelbiami žodžiai. Pasižiūrėkite, apyskaitą, kad vedu“, – Danutė rodo tvarkingai lentelėse surašytus dalyvių vardus ir žodžius. Ji – ir konkurso sumanytoja, ir vertintoja, o geriausiuosius – apdovanos.

– Jūs visai smagiai leidžiate laiką – sugalvojote šitą žodžių žaislą?

– Taigi sugalvojau.
– Seniai skaitote „Zarasų kraštą“?

– Labai seniai, nebežinau, kiek metų. Esu pati seniausia skaitytoja. Sakyčiau, nuo 1961-ųjų, kai atitekėjau čia, šiton trobon, tai taip ir skaitau. Anyta buvo paštininkė, sovietiniais metais buvo planai, kiek ji turi užprenumeruoti „Valstiečių...“, „Tiesos“, „Tarybinės moters“, „Tarybinio mokytojo“...

– Ar tiksliai kalba mūsų laikų spaudoje?

– Dabar girdžiu priekaištaujant jaunimui, žurnalistams, kad priglavoja nebūtų žodžių, bet kai prisimenu savo vaikystę, jaunystę ir galvoju – tai kad mano tėviškėje mes iš viso šnekėjom gal devyniom pasaulio kalbom. Ir lenkų, ir rusų, gal ir vokiečių, gal ir nežinia dar kieno... Palei Anykščius mano tėviškė.

Žmonės man skambina, siūlo žodžius. Kai paskambina, tai negalime atsišnekėti. Likau dabar „Sidabrinėje linijoje“ (juokiasi. – L. L.). Viena iš Rokiškio mane egzaminavo. Sakė: „Turiu prisrašiusi ir noriu tau

ataduoti apie 100 žodžių“. Išgirdau beveik visus tuos pačius, kuriuos ir mes naudodavome.

– Kokie populiariausi?

– Abrozdas, kuntapliai, undarokas... Man atrodo, kad jie daug kur buvo tokie patys.

– Netikėta buvo, kad sulauksite tiek daug skambučių?

– Maniau kitaip – vienas kitas jaunas žmogus paskambins, pasakys priekaištų, ką čia išsimyslijau. Bet visi paskambinę džiaugiasi, tik jie visi beveik mano metų. Tikrai pasijutau šita „Pasišnekėjimų linija“.

– Kuris iš žodžių pasirodė labiausiai apgaulingas?

– Čiumarkos (žiponiukas einant ruošos) – niekas nežinojo. Apgelai – naujagimio lankymas. Maždaug po mėnesio kaimo moterys eidavo lankyti jaunosios Jonienės, Povilienės ar Petrienės – pagal vyro vardą būdavo vadinamos moterys. Kaime būdavo didelė šventė. Būtinai nešdavo kokį drobės gabalą palutėms, aš nešiau karolius motinai. Jaunamartė ar vyro mama pavaišindavo, kuo turėdavo.

– Iš kur žmonės skambino?

– Dalyvavo 13 skambinusiųjų, daugiausia – iš Zarasų apylinkių. Pa-

aiškėjo, kad beveik visi viską žino.

Iš senelių namų paskambinusi močiutė buvo išpūdingiausia – einanti aštuoniasdešimt aštuntuosius metus, salakiškė, vieniša ir gyvena dabar senelių namuose. „Bet kad tu, vaikela, žinotum, kaip čia gerai. Kokia gera mūsų direktorė, o kokie mes visi supratingi, kaip mes gražiai sugyvename“, – pasakojo ji man. Man liko taip gaila... Jie senelių namuose gal užsisako tik vieną laikraščio numerį, visi jį ir skaito, o kai atėjo iki jos eilės skaityti, man ir paskambino. Papasakojo apie savo gyvenimą, bendrus pažįstamus.

– Ar visi tie tarmiški žodžiai jums iš vaikystės yra žinomi?

– Mes šnekėdavom šitaip.

Per Energetikos muziejaus atidarymą Antalieptėje labai norėjau papasakoti vieną istoriją, bet kažkaip „nuplaukė“ kalba... Pas mum kaimas buvo labai ilgai neelektrifikuotas, gal iki 1971 m., kol buvo atidaryta ta elektrinė. Pamenu, parvažiuoju kartą namo, o mama sako: „Tu žinai, vaikel, parėjom iš didelė boliaus“. Klausiu, kas čia buvo – gimė, mirė? „Elektrų gi mum invėdė. – Paskui dar pridėjo: – Ale tu man pasakyk, kas gi čia da žmogus šitas Jū-

Energetikos muziejaus A. Žilėno vardo suteikimo renginyje D. Rubliauskienė porina tarmiškai.

sų Žilėnas – iš vandene padarė šviesų. (juokiasi. – L. L.). Paskui ir galvoji, ale tai tikrai, ką reiškia žmogaus išmintis, moksla žmogus!“

– Jaunimui, Jūsų anūkams, tikriausiai keista girdėti tarmiškų žodžių, o kaip jums atrodo jų kalba?

– Dabar planuoju parašyti straipsnį ir labai noriu daug kur panaudoti „No problem“ ir „OMG“. Čia buvo bene pirmieji žodžiai Antalieptėje, kuriuos aš išgirdau, kai pradėjo visi maišytis ir užsienin važinėti. „Problema“ gali keisti bėda, rūpestis, OMG – Dievulis. Mano tėtis būdavo sako: „Dievulėliau, Dievulėliau... Dievulėliau brūngus“. Atrodo ir paprasta, ir gerai. Nereikėtų menkinti šių paprastų pasakymų.

– Kurie tarmiški žodžiai jums gražūs?

– Tarmiški žodžiai nėra gražūs, tegu neišsivedžia mūsų senoliai. Gražumu jie tai gal ir negražūs, bet visi buvo prasmingi ir žmonėms reikalingi. Jie taip bendravo. Tai žodžiai – liekanos. Mūsų dvarponiai taip kalbėdavo. Taip kalbėjo jų palikuonys. Į dvarą tarnauti nepriimdavo,

jeigu nemokėjo lenkų kalbos. Į dvarus privažiudavo svečių iš viso pasaulio. Taip kalbos ir susimaišė, žodis su žodžiu.

Dabar aš savo gimtuosiuose Užunvėžiuose, Anykščių rajone, kaime likau vyriausia pagal metus. Nebeturiu su kuo pasišnekėti taip, kaip šnekėdavom vaikystėj. Nebeturiu. O kuo kalba graži ar negraži? Tiek pat graži, tiek pat negraži ta tarmiška kalba, bet svarbiausia, kad žmonės buvo geri tuo laiku, jie labai gražiai mokėjo bendrauti. Na dūšias... Kaip sakydavo: „Pasišnekėjom na dūšias su Petrieni...“

Gal mūsų kartos žmonės buvo ir bemoksliai, bet jie buvo kažkuo labai kultūringi vidumi. Pasak jos, kaime dabar beliko gyventi bent dešimt našlių ir vienas našlys. Kaimas apytuštis. „O tada mes buvome – oho! – netoli pusanatro šimto gyventojų. Būdavo, vieškeliu pulkas vaikų eina ir mes kartu... Mūsų visa gatvė buvo vien bitininkai. Ir pati bites laikiau“, – prisimena Purvynės kaimo senbuvė D. Rubliauskienė.

Kalbino Loreta LILEIKIENĖ

Mieste klegėjo vaikai

2023 m. lapkričio 21 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymo pakeitimas, kuriuo pasiūlyta išbraukti birželio 1-ąją dieną – Tarptautinę vaikų gynimo dieną – ir įtraukti dvi naujas atmintinas dienas – Vaiko dieną (gegužės trečias penktadienis) ir Pasaulinę vaiko teisių dieną (lapkričio 20 d.).

Šiomet Vaiko dieną šventėme pirmą kartą pagal naują tvarką. Nors šventės data pasikeitė, bet vaikų nuotaikoms tai įtakos neturėjo. Renginių vaikams tą dieną buvo gausu. Kiekvienas galėjo pasirinkti veiklą pagal pomėgi. Vaikų klegesys netilo iki vakaro ir Pauliaus Širvio progimnazijos stadione, kur vyko įvairių sporto šakų varžybos, ir miesto Sėlių aikštėje, kurioje reikėjo ypač pasistengti norint spėti dalyvauti siūlomose veiklose.

Vasilijaus
KUKONENKOS
nuotraukose –
šventės
akimirkos.

Vasilijus TRUSOVAS

ėjo nuėjo...
liko nedaug
išsvajoto žadėto
galulaukėj tirpsta
dienos atšvaitai
priimi visa
kas skirta
su nuolaužom
skaudulio rykštėm
daug ar mažai
atmatuota
dalintasi šykščiai
- - -
...viskas kitom jau
spalvom dabar švyti...

Ona KAČKIENĖ

Dovana

Ankstų lietingą
jaunystės rytą
meilės lašelis
širdin įkrito.
Mažoj gatvelėj –
švytinti aura.
Ilgesys ir laukimas...
Toks paslaptingas
meilės veidas –
mylėti net skriaudas
atleidis.
Kūrėjo dovana
visam gyvenimui
manam.
- - -
Laimingam.

Olga ČERNOVA

Atmintis

Skiriu Mamai
Užmerkiu akis – matau,
nors nebėra seniai
nei trobos,
nei saulėgražų diskų,
žvirblių čirškesio,
suolo po langu...
Atminties veidrodyje
ilgam pasinėrę vaizdai...
Šiltas vasaros vakaras,
prie šulinio – po darbų
susitikę kaimynės
aptaria nuveiktus darbus...
Glosto žemę
rasos karoliukai,
alsuoja vakaro laikas,
suteikdamas teises
rytdienai...

Vilė SINKUVIENĖ

Aš gyvenu tavim...
Anuo... iš vasaros,
Iš pievų,
Iš rasoto
Saulės blyksnio...
Aš gyvenu tavim
Nematomu...
Išėjusiu,
Negrįžusiu,
Paklydusiu...
Aš gyvenu tavim...
Ir nebijau
Prarasti,
Giliai tą jausmą
Užrakinusi...
Aš gyvenu tavim
Vis dar pavasarį...
Nors jis
Jau rudeniui
Vadinasi...

Elena ARMINIENĖ

Gyvenimo tėkmė
Skubės vis pamažu,
Vėl jungsis žemė
Su lietaus lašu,
Nežinomi keliai
Ves be ženklų...

Vienintelė širdis
Budės, lydės.
Suduš, pagis...
Ir vėl skaudės.
* * *

Manam kely
Trumpėja dienos,
Sunkėja minčių
Smiltys.
Tai, kas brangu,
Tykiu žingsniu
Nueina
Laiko tiltais...

Giedrė MIČIŪNIENĖ

Tavo Meilė – Žydėjimas
Spalvotos šviesos gimimas
Laiko skambiam čiuurlenime
Auga Prasmė ir Laukimas

Tavo Meilė – Žydėjimas
Tavo Meilė – Gyvenimas
Supasi supasi saulėje
Žalsvo ryto plazdenimas

Tavo Meilė – Žydėjimas
Švenčiausias mūsų auginimas...
Ištirpsta vėjyje Laikas...
- - -

Koks greitas
koks greitas Lėkimas...

Jūratė KESILYTĖ

Vasariškas atodūsis

Vasarėlė žaidžia
Surinktų žolelių
Aromatais,
Žemuogių tirpimu
Ant lūpų,
Mėlynių dažais
Nutapytais pirštais...
Vėl skubu į pievą
Pamiškėje:
Slaptas noras
Susirinkti katpėdėlių
Šilumą,
Smilgų mirguliuojantį
Švelnumą,
Kuriuos išdalinsime
Žolinių šventume –
Paskutiniuose vasaros
Atodūsiuose.

Gražina Valerija VENCLOVIENĖ

Dovanoju

Pienės pražydo,
Kvepia šilojai.
Vakaro tylą
Jums dovanoju.
Vyturio giesmę –
Lai nenutyla...
Plunksną varnėno,
Vėjo dvelkimą.
Pirmąjį žiedą –
Rožę raudoną,
Baltą jazminą,
Lauko aguoną.
Vasaros rojų
Jums dovanoju,
Jeigu svajonę
Jam paaukojot.

Svečiuose – Zarasų „Ažuolo“ gimnazijos mokiniai

Mokytoja Gitana KAVALIAUSKAITĖ

Donatas ANDRIJAUSKAS,
Ib klasės gimnazistas

Liana Angelina MOROZOVA,
Ib klasės gimnazistė

Kamilė GIMBICKYTĖ,
Iib klasės gimnazistė

Haiku bandymai

Šypsos žiedais obelys,
Bitėms – medus gintarinis,
Sode – vasaros pažadas.
* * *

Senovės išmintis saugo,
Patarlės ir posakiai moko,
Kalbos gelmės augina.
* * *

Kalnus kilnoja, žemę drebina,
Legendose gyvuoja amžinai
Stiprių protėvių dvasia.
* * *

Sukasi poros, susikibę rankos,
Melodijos ritmai užvaldo –
Džiaugsmas ir vienybė širdyse.

Tūkstančiai balsų susilieja,
Sujungia vakar ir šiandien –
Tautos dvasia dainoj gyva.
* * *

Gėrį ir grožį dalijant,
Likimas gali pakisti –
Stebuklai nutinka, kai myli.

Milena SEMIONOVAITĖ, Ib klasės gimnazistė

Mažvydas BAGDANAČIUS, IV klasės gimnazistas

Staklėse

Audimo staklės pradeda siūlų šokį –
Tiesia, mezga gyvenimo kelią,
Kiekviena gija savitu raštu verias.

Pokši staklės, senelio sudėtos,
Sugrubę nuo darbo pirštai,
O taip švelniai gijas dėlioja.

Audimas – lyg magiškas žaidimas,
Įausiu abrūsan širdies giją,
Kad nušluostyčiau tau rankas ir veidą.

Nikita ŠARANOVAS, Ib klasės gimnazistas

Mūsų mieste

Saulėj nušvinta miesto šventovė,
Iš kur beatvyktum – ji aiškiai matyti.
Ežero bangos, regis, dar šnabžda
Paslaptis savo gelmių mėlynujų.

Žaliosios pievos, kalvos kalvelės
Viena per kitą eina lenktynių.
Ryto rasa liūdną žiedą suvilgo,
Vėjas pasveikina bundančią dieną.

Čia mūs vieta, kur jausmai šoka šokį,
Zarasų erdvės – savos ir tikros.
Čia žvilgsniai jaukiai apsikabina.
Gamta ir žmonės darniai alsuoja.

Praeitis – dabartis...

Praeitis tyliai
užveria duris...
Dabartis smalsiai
atveria langus...

Tos pačios saulės
spinduliai
nubėga didingų
pušų viršūnėm –
kadaisie jie
nušvietė takus
sėlių genčiai,
o dabar
mūsų kelius
palaimins.

Praeitis išmokė,
kaip gyventi šiandien.
Dabartis –
rytojaus tikslui
tiesia ranką.

Sutartinė

Scenoje
Dviejų žmonių apsupty
Kūną veria virpuly
Prieš akis akimirksniu prabėga
Sekundiniai sąskambiai
Sutartinės žodžiai
Diežai su visais bemoliais
Ir lėtai moderato ritmu
Pradedu kilti
„Kur vaikščiojai, jaunuolyte,
Sadauto-rūto“
Akimis susitinku
Su pirmąja sutartinės drauge
Abiejų sielas sušildo
Nuoširdus sutarimas
Akys susitinka
Su antrąja sutartinės drauge
Trijulės sielos susijungia
Ir mes pakylam
Nuostabion kelionėn
Išgiedoti save
Ataidint balsams iš praeities
Sėlių žemėje, kur ežerai
Zaraso ir Zarasaičio
Vardais pašaukti
Zarasai
Ežerėnai
Jeziorosa
Mus augina
Pakilom giesme
Atitariant paukščiui
Ir medžiui
Ir žolei

Odė lietuvių kalbai

Kalba gimtoji, Tu – gražiausia dovana,
Kurį Mama sudėjo į lopšinę.
Malonė Tu, kurios dėka
Gyvename laisvoji Tėvynėj.

Tu Mažvydo knygelėj, prakalboj Daukšos
Ir Sirvydo žodyne, ir pamoksluos.
Tu Donelaičio saulele švieti laukuos,
Skambi Maironio ir Kudirkos posmuos.

O Kalba, išnešiota knygnešių,
Daraktorių ir motinų prie verpsčių.
Drausta, keista, griauta sunkių laikų,
Ištverusi, pakilus gyventi.

Tu raštuos drobių, kryžiuos pakely,
Tu ašaroj senolės, laukiančios anūkų,
Kad nesukluptų jie svečioj šaly,
Tu pražysti malda jos lūpom.

Skambiu, vaizdžiu lietuvišku žodžiu
Poetai mūsų gamtą apdainavo.
Skaitau apie šilėlį ir jaučiu:
Pakvipo čėbrais ir lakštutė užlakštavo.

Žodžiu gimtuoju tėviškės rugius
Pašaukime, taip pat paukščius ir gojų.
Kaip Marcinkevičius, Poetas didis mūs,
Dėkoju už saldumą žodžių Tau, gimtoji!

Parengė Danutė PULOKAITĖ, Vasilijaus KUKONENKOS nuotraukos.

TELEVIZIJA

Pentadieniui, gegužės 24 d.

LRT

6.00 LR himnas. 6.02 „Labas rytas, Lietuva“. 9.00 Serialas „Žmogūdytės šiaurėje“. 9.50 Serialas „Komisarės Reksas“. 10.40 Serialas „Komisarės Šnel bylos“. 11.30 Serialas „Viena byla dviem“. 12.30 „Kas ir kodėl?“ 13.00 „Vasara prie piliakalnio“. 14.00 Žinios. 14.20 „Laba diena, Lietuva“. 16.15 Serialas „Ponių rojus“. 17.00 Serialas „Pažadas“. 18.00 „Kas ir kodėl?“ 18.30 „Svarbi valanda“. 19.30 „Gero gyvenimo receptai“. 20.30 Panorama. 21.30 „Aukštinis protas“. 22.45 Filmas „Artemidė“. Žudikų viešbutis“. 0.15 Drama „Lankasterio dangus“. 1.50 Dokumentinis filmas. 3.00, 4.00, 5.00 LRT radijo žinios. 3.05 „Gero gyvenimo receptai“. 4.05 „Kas ir kodėl?“ 4.30 „Gamtininko užrašai“. 5.05 „Svarbi valanda“.

LNK

6.00 Vaikams. 7.00 Serialas „Liepsnelė“. 8.00 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“. 10.00 Serialas „Kraujo gėlės“. 12.00 Vidurdienio žinios. 13.20 Šou „Turtuolė varguolė“. 14.30 Serialas „Pamiršk mano vardą“. 15.30 Serialas „Kava, kvepianti meile“. 16.30 „Labas vakaras, Lietuva“. 18.30 Žinios. 19.30 „KK2 penktadienis“. 21.00 Istorinė drama „Šnipų tiltas“. 23.50 Komedijs „Pataikyk kulka į mane“. 1.50 Komedijs „Labas, mes Mileirai“. 4.00 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“.

TV3

6.00 Vaikams. 7.45 Serialas „Ponia Fazilet ir jos dukterys“. 8.55 Serialas „Meilės sukuryje“. 10.00 Serialas „Meilės trikampis“. 11.00 Serialas „Nuostabus protas“. 12.00 Serialas „Šeima“. 14.00 Serialas „Meilė ir aistra“. 15.00 Vaikams. 16.00 Žinios. 16.30 „TV pagalba“. 17.55 „LIDL grilio talentai“. 18.30 Žinios. 19.30 Didieji TV3 debatai. 21.30 Fantastinis trileris „Lemtis“. 23.30 Komedijs „Antrasis šansas“. 1.45 Filmas „Bornas. Galutinis tikslas“. 4.10 Drama „Vis dar Elis“.

BTV

6.00 „Mano virtuvė geriausia“. 7.20 Serialas „Teisingumo agentai“. 8.25 Serialas „44-as skyrius“. 9.30 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 10.30 Filmas „Iškvietimas“. 11.30 Serialas „Šviežias kraujas“. 12.30 „Kaupikai“. 13.30 „Mano virtuvė geriausia“. 14.50 Serialas „Farų karai. Charkivas“. 15.55 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 17.00 Serialas „Šviežias kraujas“. 18.00 „Pričiupom!“ 18.30 Betsafe-LKL čempionatas. 21.00 „Amerikietiškos imtynės“. 23.00 Filmas „Vyriausias pabrolas“. 0.55 Filmas „Dvigubas sprogimas“. 2.45 Filmas „Sukčiai iš prigimties“. 3.50 „Lego meistras“. 4.35 Praeities kartų liudytojai. 5.00 Žinios.

Šeštadieniui, gegužės 25 d.

LRT

6.00 LR himnas. 6.02 „Stop juosta“. 7.00 „Veranda“. 7.30 „Gero gyvenimo receptai“. 8.30 „Mano pasas meluoja“. 9.00 „Labas rytas, Lietuva“. 12.00 Dokumentinis filmas. 12.55 Pasaulio dokumentika. 13.40 „Stulbinami protai“. 15.30 Žinios. 15.45 Sveikinimų koncertas. 17.30 „Beatos virtuvė“. 18.30 Žinios. 19.00 Rinkimai 2024. 20.30 Panorama. 21.00 „Aš esu muzika“. 23.00 Filmas „Nilo perlas“. 0.45 Filmas „Artemis“. 2.20 Dokumentinis filmas. 3.15 Pasaulio dokumentika. 4.05 „Stulbinami protai“.

LNK

6.00 Filmas „Gelbėtojai“. 7.00 Vaikams. 9.30 Filmas „Alvinas ir burundukai 2“. 11.10 Filmas „Transformeriai. Tamsioji mėnulio pusė“. 14.05 Komedijs „Laukinių žmonių medžioklė“. 16.05 Komedijs „Policijos akademija 2“. 17.55 „Gyvūnų pasaulis“. 18.30 Žinios. 19.30 Komedijs „Vyrų juodais drabužiais 3“. 21.35 Komedijs „Didžiosios vestu-

vės“. 23.25 Komedijs „Odė džiaugsmui“. 1.30 Trileris „Šnipų tiltas“. 4.10 Komedijs „Pataikyk kulka į mane“.

TV3

6.00 Vaikams. 9.30 „I sveikata!“ 10.00 „Virtuvės istorijos“. 10.30 „Kotrynos burtai“. 11.00 „Penkių žvaigždučių būstas“. 11.30 „Kviečiame daktarą!“ 12.00 Dokumentinis filmas. 13.00 Komedijs „Kapitonas Zumas“. 14.45 Komedijs „Turtingos mergiotės“. 16.35 Komedijs „Mano didelės storos graikiškos vestuvės 2“. 18.30 Žinios. 19.30 „galvOK“. 22.00 Drama „Išgyvenęs“. 0.35 Filmas „Mitika. Blogio šaknys“. 3.00 Filmas „Javos karštis“. 5.05 Serialas „Havajai 5.0“.

BTV

6.00 Filmas „Iškvietimas“. 7.00 Dokumentinis serialas „Reali mistika“. 8.00 „Pričiupom!“ 9.00 „Lego meistras“. 10.00 Dokumentinis serialas „Kas namie šeiminkas?“ 10.35 Dokumentinis filmas. 11.45 „Daiktų gaivintojai“. 12.30 „Lombardo ereliai“. 13.00 „Krovinių karai“. 13.30 Dokumentinis serialas „Reali mistika“. 14.35 „Ekstrasensų mūšis“. 17.00 „Pričiupom!“ 17.30 „Nacionaliniai darbo ypatumai“. 19.30 „Amerikietiškos imtynės“. 21.30 Drama „Sajungininkai“. 24.00 „Amerikietiškos imtynės“. 2.00 Filmas „Vyriausias pabrolas“. 3.50 „Lego meistras“. 4.35 „Lombardo ereliai“. 5.00 Žinios.

Sekmadieniui, gegužės 26 d.

LRT

6.00 LR himnas. 6.02 „Arbata“. 7.00 „Nepaprasti žmonės“. 7.30 „Šventadienio mintys“. 8.00 „Močiute, išmokyk“. 8.30 „Gyventi kaime gera“. 9.00 „Čia mano sodas“. 9.30 „Gamtininko užrašai“. 10.00 „Gustavo enciklopedija“. 10.30 „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“. 11.30 „Mano geriausias draugas“. 12.00 Dokumentinis filmas. 12.55 Dokumentinis filmas. 13.50 Serialas „Puro“. 15.30 Žinios. 15.45 „Istorijos detektyvai“. 16.45 „Duokim garo!“ 18.00 „Savaitė su „Dviračio žiniomis“. 18.30 Žinios. 19.00 „Langas į valdžią“. 19.30 „Savaitė“. 20.30 Panorama. 21.00 Rinkimai 2024“. 23.10 Drama „Meilė senatis negalioja“. 0.40 Trileris „Deimantai amžiams“. 2.35 Filmas „Nilo perlas“. 4.20 Serialas „Puro“.

LNK

6.00 Filmas „Gelbėtojai“. 7.00 Vaikams. 11.05 Komedijs „Piko valanda 3“. 12.45 Filmas „Kelionė į Žemės centrą“. 14.30 Filmas „Supermenas. Sugrįžimas“. 17.20 „Teletoto“. 18.30 Žinios. 19.20 Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų II turas. 23.00 Trileris „Pavojaingas žaidimas. Paveldėtos žmogūdytės“. 0.55 Trileris „Gimę žudyti“ (S). 3.15 Komedijs „Didžiosios vestuvės“.

TV3

6.00 Vaikams. 8.30 „Svajonių ūkis“. 9.00 „La Maistas“. 10.00 „Pasaulis pagal moteris“. 11.00 „Svajonių sodai“. 12.00 Dokumentinis filmas. 13.05 Pasaulio dokumentika. 14.10 Trileris „Kaimynai“. 16.20 Komedijs „Vaikų darželio policininkas 2“. 18.30 Žinios. 19.30 Šou „Metam moneta“. 21.00 Žinios. 22.30 Drama „Bornas. Palikimas“. 1.30 Trileris „Voras voratinklyje“. 3.50 Komedijs „Kieta palyda“.

BTV

6.00 Filmas „Iškvietimas“. 7.00 Dokumentinis serialas „Reali mistika“. 8.00 „Miško atspalviai“. 8.30 „Tauro ragas“. 9.00 „Lego meistras“. 10.00 Dokumentinis serialas „Kas namie šeiminkas?“ 10.35 Dokumentinis filmas. 11.45 „Daiktų gaivintojai“. 13.00 „Krovinių karai“. 13.30 Dokumentinis serialas „Reali mistika“. 14.45 „Ekstrasensų mūšis“. 17.00 Betsafe-LKL čempionatas. 19.30 Komedijs „Nuotykių su Diku ir Džeine“. 21.20 „Didysis turas“. 22.40 Trileris „Gyventojas“. 0.30 Drama „Sajungininkai“. 3.00 Serialas „Spec. būrys. Išlieka stipriausi. Išmybės“. 5.00 Žinios.

Pirmadieniui, gegužės 27 d.

LRT

6.00 LR himnas. 6.02 „Labas rytas, Lietuva“. 9.00 Rinkimai 2024. 10.15 Serialas „Komisarės Reksas“. 11.00 Serialas „Komisarės Šnel bylos“. 11.50 Serialas „Viena byla dviem“. 13.00 „Vasara prie piliakalnio“. 14.00 Žinios. 14.20 „Laba diena, Lietuva“. 16.15 Serialas „Ponių rojus“. 17.00 Serialas „Pažadas“. 18.00 „Kas ir kodėl?“ 18.30 „Svarbi valanda“. 19.30 „Daiktų istorijos“. 20.30 Panorama. 21.30 „LRT forumas“. 22.30 „Dviračio žinios“. 23.00 Serialas „Birmingamo gauja“. 24.00 Serialas „Komisarės Reksas“. 0.45 „Mokslų moterys“. 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00 LRT radijo žinios. 1.05 „Daiktų istorijos“. 2.05 „LRT forumas“. 3.05 „Savaitė“. 4.05 „Kas ir kodėl?“ 4.30 „Nepaprasti žmonės“. 5.05 „Svarbi valanda“.

LNK

6.00 Vaikams. 7.00 Serialas „Liepsnelė“. 8.00 Serialas „Kartu saldu“. 9.00 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“. 10.00 Serialas „Kraujo gėlės“. 12.00 Vidurdienio žinios. 13.20 Šou „Turtuolė varguolė“. 14.30 Serialas „Pamiršk mano vardą“. 15.30 Serialas „Kava, kvepianti meile“. 16.30 Labas vakaras, Lietuva. 18.30 Žinios. 19.30 „KK2“. 20.00 „Nu... Iki“. 21.00 Serialas „Man reikia meilės 2“. 21.30 Žinios. 22.30 Biografinė drama „Kaponė“. 0.40 Serialas „FTB“. 1.40 Trileris „Pavojaingas žaidimas. Paveldėtos žmogūdytės“. 4.25 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“.

TV3

6.00 Vaikams. 7.45 Serialas „Ponia Fazilet ir jos dukterys“. 8.55 Serialas „Meilės sukuryje“. 10.00 Serialas „Meilės trikampis“. 11.00 Serialas „Nuostabus protas“. 12.00 Serialas „Šeima“. 14.00 Melodrama „Nenugalima meilė“. 15.00 Vaikams. 16.00 Žinios. 16.30 „TV pagalba“. 18.30 Žinios. 19.30 „Dėmesio centre su Edmundu Jakilaičiu“. 20.30 „Žaidimų kambarys“. 21.00 „TOP 3“. 21.30 Žinios. 22.30 Drama „Šešios kulkos“. 0.50 Filmas „Pražūtingasis Londonas“. 2.00 Serialas „Havajai 5.0“. 3.00 „Pirmieji pasimatymai“. 4.10 Serialas „Jausmų audros“. 5.10 Serialas „Goldbergai“.

BTV

6.00 „Mano virtuvė geriausia“. 7.20 Serialas „Teisingumo agentai“. 8.25 Serialas „44-as skyrius“. 9.30 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 10.30 „Iškvietimas“. 11.30 Serialas „Šviežias kraujas“. 12.30 „Kaupikai“. 13.30 „Mano virtuvė geriausia“. 14.50 Serialas „Farų karai. Charkivas“. 15.55 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 17.00 Serialas „Šviežias kraujas“. 18.00 „Pričiupom!“ 18.30 Betsafe-LKL čempionatas. 21.00 Karinė drama „Perl Harboras“. 0.35 „Didysis turas“. 2.00 Siaubo trileris „Gyventojas“. 3.50 „Priešaušrio Lietuva“. 5.00 Žinios.

Antradieniui, gegužės 28 d.

LRT

6.00 LR himnas. 6.02 „Labas rytas, Lietuva“. 9.00 Serialas „Žmogūdytės šiaurėje“. 9.50 Serialas „Komisarės Reksas“. 10.40 Serialas „Komisarės Šnel bylos“. 11.30 Serialas „Viena byla dviem“. 12.30 „Kas ir kodėl?“ 13.00 „Vasara prie piliakalnio“. 14.00 Žinios. 14.20 „Laba diena, Lietuva“. 16.15 Serialas „Ponių rojus“. 17.00 Serialas „Pažadas“. 18.00 „Kas ir kodėl?“ 18.30 „Svarbi valanda“. 19.30 „(Ne)emigrantai“. 20.30 Panorama. 21.30 „Dinastijos“. 22.30 „Dviračio žinios“. 23.00 Serialas „Birmingamo gauja“ (N-14). 24.00 Serialas „Komisarės Reksas“. 0.45 „Mokslų moterys“. 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00 LRT radijo žinios. 1.05 „(Ne)emigrantai“. 2.05 „Dinastijos“. 3.05 „Istorijos detektyvai“. 4.05 „Kas ir kodėl?“ 4.30 „Mano pasas meluoja“. 5.05 „Svarbi valanda“.

LNK

6.00 Vaikams. 7.00 Serialas „Liepsnelė“. 8.00 Serialas „Kartu saldu“. 9.00 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“. 10.00 Serialas

„Kraujo gėlės“. 12.00 Vidurdienio žinios. 13.20 Šou „Turtuolė varguolė“. 14.30 Serialas „Pamiršk mano vardą“. 15.30 Serialas „Kava, kvepianti meile“. 16.30 „Labas vakaras, Lietuva“. 18.30 Žinios. 19.30 „KK2“. 20.00 „Bus visko“. 21.00 Serialas „Man reikia meilės 2“. 21.30 Žinios. 22.30 Drama „Antroji pataisa“ (N-14). 0.20 Serialas „FTB“. 1.20 „Kaponė“. 4.15 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“.

TV3

6.00 Vaikams. 7.45 Serialas „Ponia Fazilet ir jos dukterys“. 8.55 Serialas „Meilės sukuryje“. 10.00 Serialas „Meilės trikampis“. 11.00 Serialas „Nuostabus protas“. 12.00 Serialas „Šeima“. 14.00 Melodrama „Nenugalima meilė“. 15.00 Vaikams. 16.00 Žinios. 16.30 „TV pagalba“. 18.30 Žinios. 19.30 „Prieš srovę“. 20.30 „Žaidimų kambarys“. 21.00 „TOP 3“. 21.30 Žinios. 22.30 Trileris „Pažestas“ (N-14). 0.40 Serialas „Pražūtingasis Londonas“ (N-14). 1.45 Serialas „Havajai 5.0“. 2.50 „Pirmieji pasimatymai“. 3.55 Serialas „Jausmų audros“. 4.55 Serialas „Goldbergai“.

BTV

6.00 „Mano virtuvė geriausia“. 7.20 Serialas „Teisingumo agentai“. 8.25 Serialas „44-as skyrius“. 9.30 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 10.30 „Iškvietimas“. 11.30 Serialas „Šviežias kraujas“. 12.30 „Kaupikai“. 13.30 „Mano virtuvė geriausia“. 14.50 Serialas „Farų karai. Charkivas“. 15.55 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 17.00 Serialas „Šviežias kraujas“. 18.00 Serialas „CSI. Majamis“. 19.00 Serialas „FTB“. 20.00 „Pričiupom!“ 21.00 Filmas „Nenugalimieji. Narsos įstatymas“. 23.15 Drama „Perl Harboras“. 2.50 „Ekstrasensų mūšis“. 5.00 Žinios.

Trečiadieniui, gegužės 29 d.

LRT

6.00 LR himnas. 6.02 „Labas rytas, Lietuva“. 9.00 Serialas „Žmogūdytės šiaurėje“. 9.50 Serialas „Komisarės Reksas“. 10.40 Serialas „Komisarės Šnel bylos“. 11.30 Serialas „Viena byla dviem“. 12.30 „Kas ir kodėl?“ 13.00 „Vasara prie piliakalnio“. 14.00 Žinios. 14.20 „Laba diena, Lietuva“. 16.15 Serialas „Ponių rojus“. 17.00 Serialas „Pažadas“. 18.00 „Kas ir kodėl?“ 18.30 „Svarbi valanda“. 19.30 „Tai kur toliau?“ 20.30 Panorama. 21.00 Dienos tema. 21.30 „Lietuva kalba“. 22.30 „Dviračio žinios“. 23.00 Filmas „Birmingamo gauja“. 24.00 Serialas „Komisarės Reksas“. 0.50 „Nepamirštas Vilnius“. 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00 LRT radijo žinios. 1.05 „Tai kur toliau?“ 2.05 Lietuva kalba. 3.05 „Stilius“. 4.05 „Kas ir kodėl?“ 4.30 „Gyventi kaime gera“. 5.05 „Svarbi valanda“.

LNK

6.00 Vaikams. 7.00 Serialas „Liepsnelė“. 8.00 Serialas „Kartu saldu“. 9.00 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“. 10.00 Serialas „Kraujo gėlės“. 12.00 Vidurdienio žinios. 13.20 Šou „Turtuolė varguolė“. 14.30 Serialas „Pamiršk mano vardą“. 15.30 Serialas „Kava, kvepianti meile“. 16.30 „Labas vakaras, Lietuva“. 18.30 Žinios. 19.30 „KK2“. 20.00 „Šeškinės 20“. 21.00 Serialas „Man reikia meilės 2“. 21.30 Žinios. 22.30 Trileris „Netobula žmogūdytė“ (N-14). 0.00 Serialas „FTB“. 1.00 Drama „Antroji pataisa“. 3.45 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“.

TV3

6.00 Vaikams. 7.45 Serialas „Ponia Fazilet ir jos dukterys“. 8.55 Serialas „Meilės sukuryje“. 10.00 Serialas „Meilės trikampis“. 11.00 Serialas „Nuostabus protas“. 12.00 Serialas „Šeima“. 14.00 Melodrama „Nenugalima meilė“. 15.00 Vaikams. 16.00 Žinios. 16.30 „TV pagalba“. 18.30 Žinios. 19.30 „Gero vakaro šou“. 20.30 „Žaidimų kambarys“. 21.00 „TOP 3“. 21.30 Žinios. 22.30 Trileris „Apgaulinga aistra“ (N-14). 0.45 Filmas „Pražūtingasis Londonas“. 1.50 Serialas „Ha-

vajai 5.0“. 2.55 „Pirmieji pasimatymai“. 4.00 Serialas „Jausmų audros“. 5.00 Serialas „Goldbergai“.

BTV

6.00 „Mano virtuvė geriausia“. 7.20 Serialas „Teisingumo agentai“. 8.25 Serialas „44-as skyrius“. 9.30 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 10.30 Serialas „CSI. Majamis“. 11.30 Serialas „Šviežias kraujas“. 12.30 „Kaupikai“. 13.30 „Mano virtuvė geriausia“. 14.50 Serialas „Farų karai. Charkivas“. 15.55 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 17.00 Serialas „Šviežias kraujas“. 18.00 „Pričiupom!“ 18.30 Betsafe-LKL čempionatas. 21.00 Trileris „21 tiltas“. 23.05 Filmas „Nenugalimieji. Narsos įstatymas“. 1.20 Serialas „Spec. būrys. Išlieka stipriausi. Išmybės“. 2.25 „Daiktų gaivintojai“. 3.00 „Kas namie šeiminkas?“ 3.30 „Pričiupom!“ 4.00 „Priešaušrio Lietuva“. 5.00 Žinios.

Ketvirtadieniui, gegužės 30 d.

LRT

6.00 LR himnas. 6.02 „Labas rytas, Lietuva“. 9.00 Serialas „Žmogūdytės šiaurėje“. 9.50 Serialas „Komisarės Reksas“. 10.40 Serialas „Komisarės Šnel bylos“. 11.30 Serialas „Viena byla dviem“. 12.30 „Kas ir kodėl?“ 13.00 „Vasara prie piliakalnio“. 14.00 Žinios. 14.20 „Laba diena, Lietuva“. 16.15 Serialas „Ponių rojus“. 17.00 Serialas „Pažadas“. 18.00 „Kas ir kodėl?“ 18.30 „Svarbi valanda“. 19.30 „LRT girdi“. 20.30 Panorama. 21.00 „Dienos tema“. 21.30 Filmas „Bėgliai“. 22.30 „Dviračio žinios“. 23.00 Serialas „Birmingamo gauja“. 0.00 Serialas „Komisarės Reksas“. 0.50 „Nepamirštas Vilnius“. 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00 LRT radijo žinios. 1.05 „LRT girdi“. 2.05 Filmas „Bėgliai“. 3.05 „Beatos virtuvė“. 4.05 „Kas ir kodėl?“ 4.30 „Čia mano sodas“. 5.05 „Svarbi valanda“.

LNK

6.00 Vaikams. 7.00 Serialas „Liepsnelė“. 8.00 Serialas „Kartu saldu“. 9.00 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“. 10.00 Serialas „Kraujo gėlės“. 12.00 Vidurdienio žinios. 13.20 Šou „Turtuolė varguolė“. 14.30 Serialas „Pamiršk mano vardą“. 15.30 Serialas „Kava, kvepianti meile“. 16.30 „Labas vakaras, Lietuva“. 18.30 Žinios. 19.30 „KK2“. 20.00 „Bučiuoju. Rūta“. 21.00 Serialas „Man reikia meilės 2“. 21.30 Žinios. 22.30 Filmas „Žaliasis riteris“ (N-14). 1.10 Trileris „Netobula žmogūdytė“. 3.35 Serialas „Volkeris, Teksaso reindžeris“. 4.25 „Alchemija“. 4.55 Kultūrinė dokumentika.

TV3

6.00 Vaikams. 7.45 Serialas „Ponia Fazilet ir jos dukterys“. 8.55 Serialas „Meilės sukuryje“. 10.00 Serialas „Meilės trikampis“. 11.00 Serialas „Nuostabus protas“. 12.00 Serialas „Šeima“. 14.00 Melodrama „Nenugalima meilė“. 15.00 Vaikams. 16.00 Žinios. 16.30 „TV pagalba“. 18.30 Žinios. 19.30 „Farai“. 20.30 „Žaidimų kambarys“. 21.00 „TOP 3“. 21.30 Žinios. 22.30 Trileris „Prieš ugnį ugnimi“ (N-14). 0.25 Serialas „Pražūtingasis Londonas“. 1.40 Serialas „Havajai 5.0“. 2.45 „Pirmieji pasimatymai“. 3.55 Serialas „Jausmų audros“. 4.55 Serialas „Goldbergai“.

BTV

6.00 „Mano virtuvė geriausia“. 7.20 Serialas „Teisingumo agentai“. 8.25 Serialas „44-as skyrius“. 9.30 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 10.30 „Iškvietimas“. 11.30 Serialas „Šviežias kraujas“. 12.30 „Kaupikai“. 13.30 „Mano virtuvė geriausia“. 14.50 Serialas „Farų karai. Charkivas“. 15.55 Serialas „Seklys ir Makaulė“. 17.00 Serialas „Šviežias kraujas“. 18.00 „Pričiupom!“ 18.30 Betsafe-LKL čempionatas. 21.00 Drama „Nenugalėta širdis“ (N-14). 23.15 Trileris „21 tiltas“. 1.20 Serialas „Spec. būrys. Išlieka stipriausi. Išmybės“. 2.25 „Daiktų gaivintojai“. 3.25 „Kas namie šeiminkas?“ 3.55 „Priešaušrio Lietuva“. 5.00 Žinios.

Akcinė bendrovė Telia Lietuva, AB, vadovaujantis 2019-06-06 ALR „Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas“ 141 straipsnio 3 dalies nuostatomis parengė Elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos registravimo plano projektą „Telia tinklo apsaugos zonos planas Zarasų rajono savivaldybėje (papildomas 2)“ (toliau – Planas) ir pateikė Susisiekimo ministerijai tvirtinti. Plane pažymėtos apsaugos zonos, kurių nebuvo susisiekimo ministerijos ministro 2023-01-30 dienos įsakymu Nr. 3-32 patvirtintame plane „Telia tinklo apsaugos zonos planas Zarasų rajono savivaldybėje (papildomas)“. Su Plano sprendimais susipažinti galima Zarasų rajono savivaldybės interneto svetainėje https://www.zarasai.lt/naujiena_akcine-bendrove-telia-lietuva-ab-parengė-elektroniniu-rysiu-tinklu-elektroniniu-rysiu-infrastrukturos-apsaugos-zonos-registravimo-plano-projekta_15695 ir Susisiekimo ministerijos tinklapyje <https://sumin.lrv.lt/lt/veiklos-sritis/kita-veikla/teritoriju-planavimas/apsaugos-zonu-planai-zemelapiai-ir-ar-schemas/>.

Plano rengėjas – projekto vadovas Raimundas Tadaravičius, tel. (8 618) 80381, el. p.: raimundas.tadaravicius@telia.lt.

Dėmesio!

LIETUVA – ANGLIJA – LIETUVA.

Vežame siuntinius, krovinius ir kt.

Skambinti telefonu +370 606 25995.

Jaunos vištaitės!

Gegužės 28 d. (antradienį) parduosime Kaišiadorių rajono paukštyno vakcinuotas 3-4-5-6 mėn. rudas, raibas, baltas, juodas, pilkas ir lehornas dėsliašias bei pradėjusias dėti kiaušinius vištaites, gaidžiuokus, spec. lesalus: Antalieptėje – 6.50, Dusetose prie turgelio – 7.00, Rokėnuose – 7.10, Antazavėje – 7.15, Šniukštuoše – 7.30, Imbrade – 7.40, Zarasų ūkininkų turguje – 7.50, Šnelėje – 8.00, Degučiuose – 8.10, Baibiuose – 8.20, Biržūnuose – 8.30, Salake prie turgelio – 8.40 val.

Tel. (8 616) 50414.

103.9 FM

Utenos Radijas

PERLAS Loterijos

Bilietai internetu www.perlas.lt

Trečiadienis (2024-05-22)

VIKINGLOTTO tiražo Nr. 1628

Pagrindiniai skaičiai – Vikingo skaičius 07 13 20 22 36 37 01

Vieno derinio laimėjimų lentelė:
 Atspėta skaičių – Laimėjimas
 6+1 – 3000 000,00 Eur.
 6 – 110 793,00 Eur.
 5+1 – 12 507,00 Eur.
 5 – 4548,00 Eur.
 4+1 – 86,00 Eur.
 4 – 14,50 Eur.
 3+1 – 7,00 Eur.
 3 – 5,00 Eur.
 2+1 – 4,00 Eur.

Kitos savaitės prognozė:
 Aukso puode bus 4,1 mln. Eur.

Įvairūs

PARDUODA įvairias kapotas malkas.

PERKA žemės ūkio paskirties žemę (gali būti apleista). Siūlyti įvairius variantus.

Skambinti telefonu +370 622 69250.

Siūlo paslaugas

Pigiai kasa tvenkinius, pelkes, griovius melioracijai, kanalizacijai, vandentiekiiui, atlieka žemės lyginimo darbus, kloja elektros kabelius, tiesia, formuoja kelius. Traukia mišką, medieną.

Mini ekskavatoriumi išvalo šlapias ir pelkėtas vietas: kerta krūmus ir medžius iki 28 cm (biokurui ruošti), valo apleistus sklypus, melioracijos griovius ir pakeles.

Skambinti telefonu (8 647) 48473 Remigijui.

Atlieka statybos darbus. Dengia stogus. Skardina vėjalentes, kaminus, kraigus. Lydo bitumine danga. Montuoja lietvamzdžius. Kala dailylentes. Dirba savomis medžiagomis.

Skambinti telefonu (8 671) 64859.

Statybinio laužo, akmenų, įvairių pastatų smulkinimas. Kaina nuo 4 Eur/m³.

Skambinti telefonu (8 686) 43657.

Dengia stogus ir atlieka kitus statybos darbus.

Skambinti telefonu (8 606) 65284.

Dažo namus ir stogus, atlieka skardinimo darbus. Trinkelų plovimas. Vyksta į rajonus.

Skambinti telefonu (8 658) 18218.

Tvarko aplinką, apleistus sklypus, pakrantes, pjauna aukštą žolę, geni medžius, trimeriu, sodo traktoriuku pjauna žolę. Nuolat prižiūri sodus, sodybas, namus. Atlieka įvairius statybos darbus. Demontuoja medinius pastatus.

Skambinti telefonu (8 628) 09099.

SIENŲ ŠILTINIMAS
 į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

Perka

Ieškau savo „svajonių sodybos“ ar namo gamtoje! Atlyginu už Jums žinomą informaciją.

Skambinkite ir siūlykite telefonu (8 608) 44340.

Bendrovė ieško sodybos, namo ar sklypo vaizdingose vietose poilsiavietei įrengti. Besiribojantys su ežeru, upė, mišku – privalus. Turite informacijos – paskambinkite, garantuojame sąžiningą atlygį.

Skambinti telefonu (8 698) 51269.

Ieškau buto – tvarkingo ar apleisto. Pirkiau be paskolos, pasiūlysiu didžiausią kainą. Jei turite variantų ar informacijos apie tinkamus butus, susisiekite – atsilyginsiu už naudingą informaciją.

Skambinti telefonu (8 670) 37592.

Jaunas ūkininkas pirktų sodybą su žeme, gali būti apleista, užaugusi krūmais, atokioje ramioje vietoje. Už tinkamą vietą mokėsiu gerą kainą. Atsakau per 1 dieną. Reikia kelių vietų.

Skambinti telefonu (8 605) 12133.

Įmonė perka sodybą, namą, žemę ar mišką vaizdingoje vietoje su daugiau žemės. Lauksime pasiūlymų. Žinantieji siūlykite, atsilyginsime. Mokame geriausią kainą.

Skambinti telefonu (8 680) 84444.

Brangiausiai Lietuvoje – miškus (brandžius, jaunos, malkinius, iškirstus), žemę, sodybas.

Skambinti telefonu (8 651) 39039.

Brangiai – įvairių mišką. Gali būti jaunuolynai arba išsikirsti.

Skambinti telefonu (8 666) 85855.

Brangiai – MIŠKĄ (gali būti su bendraturčiais, neatidalytas, su skolomis). Sutvarko paveldėjimo ir kitus dokumentus.

Skambinti telefonais: (8 644) 55355, (8 660) 66466.

Agentas Algirdas – veršelius. Moka 6–21 proc. Atsiskaito iš karto, sveria elektroninėmis svarstyklėmis.

Skambinti telefonais: (8 687) 21828, (8 675) 95128.

Visų markių automobilius, motociklus, žemės ūkio techniką. Sutvarkome dokumentus, atsiskaitome iš karto.

Skambinti telefonu (8 623) 65267.

Tarptautinė kompanija visoje Lietuvoje brangiai – miškus. Gali mokėti iki 20 000 Eur už ha. Taip pat – žemės sklypus ir apleistas žemes. Atsiskaito iš karto.

Skambinti telefonu (8 687) 56029.

Reikalingas skiedrovežio vairuotojas (C, CE kategorijos), turintis darbo patirties.

Tel. (8 675) 40028.

Siūlo darbą

Darbuotojams mėsos perdirbimo gamyklose Norvegijoje. Darbas gerai apmokamas.

Skambinti telefonais: +370 654 54564, +370 656 15312.

Parduoda Siūlo paslaugas

Parduodu biohumusą ir juodžemį. Savo transportu vežame po 4,5 kub. Atvažiuoja traktorius su 6 t. mėšlo kratytuvu. Taip pat galite pasiimti patys. Minimalus parduodamas kiekis – 1 kubas.

Tel. +370 609 80862.

Parduodu 2022 m. presuotą šieną rulonais. Rulono svoris 240 kg, matmenys 120x125 cm. Savo transportu vežame iki 17 vnt. per kartą.

Tel. +370 609 80862.

Parduodu malkas, supjautas kaladėlėmis. Savo transportu vežame po 7 arba 3,5 kub. Šiuo metu turime pigių pušinių malkų.

Tel. +370 609 80862.

Vasarą šienaujame, grėbiame, rulonuojame šieną. Rulonus galime pasiimti arba atvežti į jūsų pagėdaujamą vietą.

Tel. +370 609 80862.

Parduoda

Kiaulienos skerdieną (yra riebesnės ir liesesnės, puselė sveria 40–75 kg, oda svilinta dujomis). Atvežame specialiu transportu, sveriamo, pateikiame LT kilmę patvirtinančias pažymas. Taip pat – ankstyvųjų ir vėlyvųjų veislių bulves, įvairius grūdus, aukščiausios rūšies kvietinius bei ruginius miltus. Atvežame.

Skambinti telefonu (8 620) 70187.

Lietuvišką kiaulienos skerdieną (svilinta) puselėmis (puselė sveria 50–60 kg). 1 kg kaina nuo 3,65 Eur. Atveža. Taip pat – akmens anglių (295 Eur/1 t), durpių briketus (180 Eur/1 t), medžio briketus ir granules.

Skambinti telefonu (8 607) 12690.

Malkas kaladėmis ir skaldytas.

Skambinti telefonu (8 645) 45274.

Įvairias malkas.

Skambinti telefonu (8 628) 09099.

Įvairias malkas – skaldytas ir kaladėlėmis.

Skambinti telefonu +370 685 00053.

ĮMENAMAS VISAS NT PASLAPTIS RYTŲ AUKŠTAITIJOJE!

namude.lt

0 642 12345

BOM BANGENĖS MIŠKAS

PERKA MIŠKĄ, žū paskirties ŽEMĘ visoje Lietuvoje

Rengia miškotvarkos projektus

Tel. (8-675) 07023

Nemokamas telefonas **8-800 50509**

El.p. bangenes.miskas@bangene.lt

Algirdo g. 14, Panevėžys

Lietuvos - Izraelio įmonė

Brangiai perka buliukus ir telyčaites nuo 50 iki 100 kg auginimui. Mėsinių ir mišrūnų galvijų prieauglį iki 400 kg

Sveriamo, atsiskaitome vietoje.

Agentas Vitalijus Tel. +370 640 27779

PERKA MIŠKUS

BRANDŽIUS, JAUNUS, MALKINIUS, IŠKIRSTUS, ŽEMES, SODYBAS

VISOJE LIETUVOJE 8 676 41 155

um UTENOS MĖSA

SUPERKAME GALVIJUS 8 620 33544

KREKENAVOS UAB „Krekenavos agrofirma“

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYČIAS, BULIUS PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: (8-626)10712

āgaras

PERKA

KARVES, BULIUS, TELYČIAS

8 611 47 814, 8 800 08 801

ATSISKAITOME IŠ KARTO! Pagal skerdėnį ir gyvą svorį. Brangiai mėsinius.

VALO medžiais ir krūmais apžėlusias pakeles, griovius, pamiškes, pievas, laukus. Už didesnius ir labiau apaugusius plotus sumoka.

Tel. (8 655) 44710.

AKCIJA iki -50%

BALKONŲ (tinka renovacijai) TERASŲ STIKLINIMAS PLASTIKINIAI LANGAI GARAŽO VARTAI

Tel. 8 640 44 255

Trumpai apie atvykstančius kūrėjus

Linas Daugėla – perspektyvus kuriantis ne tik Kretingos krašto, bet ir Lietuvos jaunasis kūrėjas, kuriam paklūsta poezija, proza ir fotografija. Kukliai savo kūrybą vertinantis ir socialinėje erdvėje dažnai ją „pasibuvinėjimais“, „susiskaudėjimais“, „akmenų kalbinimu“, „vėjo gaudymu“ ir panašiais epitetais vadinantis kretingiškis sakė, kad kūryba jam esanti kaip pats gyvenimas, nes buvinėjimai, o juolab susiskaudėjimai gimsta iš bendrystės su kitu žmogumi, jo skausmo pažinimu ir perkeitimu. Kūryba jam – lyg šachmatų partija paties su savimi. O gyvenimas be kūrybos jam būtų tuščias.

Renata Karvelis – rašytoja ir menininkė, kultūros lauko multifunkcionierė, asociacijos „Slinkty“ rašytoja, Lietuvos muziejų asociacijos narė, „MO“ muziejaus edukatorė renginiuose, „Slemas su ragais“ organizatorė. Menininkė plėtoja feminizmo temą ne tik savo tekstuose, bet ir organizuojamuose renginiuose.

Alvydas Katinas – poetas, buvęs Utenos rajono meras. Jo kūrybos skrynioje – trys poezijos knygos: „Sienos iš vėjo“, „Nugalėję lygumas“, „Vaikšto vienas: eilėraščiai“.

Vytautas Kazieles – ilgos ir solidžios parašytų bei sudarytų knygų lentynos autorius, ne vienos literatūrinės premijos – Antano Baranausko, Antano Miškinio, Kazio Umbraso – laureatas. 2019 metais skaitytojai V. Kazieles poezijos knygą „Alyvmedžiai“ išrinko Metų knyga. Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas 2023 metais poeto knygą „Neatsimerk, Viešpatie“ išrinko į kūrybiškiausių knygų dvyluktuką. 2024 metais „Poezijos pavasario“ festivalio baigiamojo renginio metu bus paskelbtas

„Poezijos pavasaris“ laureatu už poezijos knygą „Neatsimerk, Viešpatie“. **Aušra Kaziliūnaitė** – poetė, rašytoja, filosofė, humanitarinių mokslų daktarė. Aušra išsiskiria unikaliu poetiniu braižu, kuriame susipina vizualumas, formos precizika ir filosofinis, daiktų ir reiškinių esmę užklaušiantis santykis su pasauliu. Yra penkių eilėraščių knygų autorė, kurios kūryba apdovanota prestižinėmis premijomis.

Sonata Paliulytė – poetė, aktorė, vertėja. Vieniems jau gerai žinomas, o kitiems dar tik naujai atrandamas vardas. Tai kūriniai, kurie nepalieka abejingų, kiekvienoje knygoje galite atrasti kažką naują ir dar neskaitytą. Jos eilėraščiai primena S. Nėries tradiciją – lengvai (o kartu ir gan profesionaliai) rimuojama, dominuoja meilės, vaikystės, pračios patirties, ilgesio temos. Iš pirmo žvilgsnio kartais kiek banalokai skambantys eilėraščiai iš tiesų neretai pavirsta giliais savo būties, išgyvenimų, aplinkos apmąstymais“ (Jurga Lūžaitė).

Juozas Šalkauskas – įtaigaus balso, taisyklingos tarties buvęs LRT radijo diktoriaus, spaudos apžvalgininkas, renginių vedėjas, poezijos skaitytojas. Kasmet džiugina „Poezijos pavasario“ gerbėjus skaitoma poezija.

Daugiau apie „Poezijos pavasario 2024“ renginius skaitykite Lietuvos rašytojų sąjungos svetainėje ir festivalio „Facebook“ paskyroje.

Kviečiame pasiklausyti, pajusti, suvokti pasaulį, kuris alsuoja šiųmečio „Poezijos pavasario“ svečių lyrikoje, išgirsti juos, išklausti ir pasidalinti savo bendrystės šiluma.

Organizatoriai – Rašytojų klubas, Lietuvos rašytojų sąjunga ir Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka.

Parengė Inesa DUMBRAVIENĖ,

Zarasų r. sav. viešosios bibliotekos atstovė ryšiams su visuomene

ORŲ PROGNOZĖ

Artimiausiomis paromis bus debesuota su pragiedruliais, be lietaus, vyraus nestiprus pietryčių krypties vėjas. Oro temperatūra dienomis sieks 20–26, naktimis – 12–15 laipsnių šilumos.

Automobilių ratlankių mados – būtinybė, investicija ar išmesti pinigai

Sako, kad žmogų sutinkame pagal drabužį, o išlydime pagal protą. Automobilių kultūroje šį posakį galima būtų perfrazuoti, ko gero, taip: pagal ratlankius sutinkame, pagal variklio galimybes palydime. Iš tiesų ratlankiai yra itin pastebima automobilio stiliaus dalis, kuri lengvai keičiama, panašiai kaip ir rūbas. Todėl nenuostabu, kad automobilio savininkas, vertinantis savo keturračių draugą labiau nei tik kaip transporto priemonę, arba vairuotojai, derinantys automobilį prie savo įvaizdžio, būtinai atsižvelgs į tai, kokiais ratais rieda jo automobilis.

Pastaruju metu ir automobilių gamintojai teikia daug daugiau dėmesio ratų stiliui – ratlankiai tapo gerokai didesni, įvairesni, aerodinamiškesni, o jų dizaino minčiai neliko jokių ribų. Dabar net maži miesto automobiliai retai kada komplektuojami su mažesniais nei R17 skersmens ir nuobodžiais ratlankiais, kokius matėme anksčiau.

„Skirtingi ratlankiai skiriasi metalo kokybe, gamybos metodais, taigi ir tvirtumu bei svoriu – visa tai daro įtaką dinaminėms, ekonominėms/ekologinėms automobilio savybėms. Todėl elektromobilių, prestižinių arba sportinių markių automobilių ratlankiai skiriasi nuo kitų tiek savo kokybe, tiek matmenimis, o išskirtinis dizainas dar labiau tai pabrėžia. Tokių ratlankių kaina, laikui bėgant, nemažėja, todėl juos galima vertinti kaip tinkamą investiciją, kuri kartais pergyvena ir patį automobilį“, – sako atsiliepimų ir skelbimų svetainės Autoasas.lt vadovas Nerijus Paketūras.

Specializuoti ratlankių gamintojai Šalia originalių ratlankių (daž-

niausiai juos gamina specializuotos ratlankių kompanijos) yra didelė rinka, kurią užpildo specializuoti ratlankių gamintojai. Inovacijų, sporto varžybų ir dizaino istoriją turinčių gamintojų, tokių kaip BBS, „Work“, „Rays“, SSR ir panašių, gaminti ratlankiai laikui bėgant nepraranda savo vertės, ypač populiariausi modeliai. Atsiranda nauji modeliai, į istoriją iškeliauja seni, kurie tampa vertingi būtent dėl to, kad daugiau nebegaminami.

Dėl savo vertės ir estetiškos reikšmės ratlankiai gali būti svarbi automobilio dalis, todėl automobilių entuziastai prie savo automobilių juos derina itin atsakingai, kaip kad derina savo rūbus pramogų pasaulio žvaigždės prieš žengdamos ant raudono kilimo.

Šioje srityje egzistuoja subtilus stiliaus pajautimas, kurį nelengva nusakyti, bet iš tiesų jis yra ir turi savas taisykles. Tarkim, jei jūsų automobilis yra ištisai išskirtinis arba klasikinis, stilingiausia, ko gero, būtų pasirinkti originalius ratlankius. Jeigu norite išsiskirti arba jūsų automobilis yra 1980–1990 metų, pagaudautina prie jo derinti ratlankius pagal gamybos laiką, automobilio ir ratlankių pagaminimo šalį, kėbulo dizainą ar pagal automobilio modifikavimo lygį.

Automobilio savininkas, rinkdamasis ratlankius, gali siekti skirtingo efekto – pabrėžti būtent ratlankius arba atvirkščiai, sumažinti jų dominavimą ir pabrėžti kitas automobilio savybes. Gali siekti kuklaus, preciziškai suderinto arba „perlenktos lazdos“ efekto – visi pasirinkimai yra teisingi, juos tinkamai priderinus prie automobilio.

Stambesnių formų automobiliui labiau tiks užpildyto dizaino ratlankiai arba turintys daug stipinų, kurie irgi vizualiai užpildo ratlankio plotą, sportiškesniems labiau tiks atviresni, plonesni stipinų ratlankiai. Juodos spalvos ratlankiai derinami prie baltos spalvos automobilio kėbulo sukuriant kontrastą arba atvirkščiai, automobilis „užjuodinamas“ pabrėžiant jo tamsią natūrą. Ryškių spalvų ratlankiai gali būti kaip atsvara blankios spalvos kėbulo spalvai, chrominiai ratlankiai labiau tiks prestižiniams, ratlankiai su „Diamond Cut“ paviršiaus apdirbimu – naujesniems, o plačios poliuruotos ratlankių „palangės“ papuoš bet kurį automobilį. Automobilio ir ratlankių stiliaus kontrastas gali būti sukuriamas ir naudojant įprastus skardinius ratlankius, kurie gali būti itin stipriai išplatinti.

„Jeigu nuspręsite ratlankius atnaujinti, pirmiausia būtina patikrinti ratlankių geometriją, tuomet juos vėta dažyti būtent miltelininiu būdu – tokiu būdu ne tik restauruosite ratlankio pažeidimus, bet ir suteiksite dažo dangai atsparumą, prilygstantį originaliai dažų dangai. Tuo užsiima specializuotos ratlankių restauravimo įmonės“, – sako „Wheel Spot“ vadovas Vytautas Šimkus.

Kaip neapsigauti, renkantis ratlankio matmenis

Renkantis ratlankius, svarbiausias sprendimas bus jų matmenų pasirinkimas. Tarkim, ratlankio skersmuo priklausys nuo automobilio dydžio, tačiau taip pat ir nuo laikotarpio – 1980 metų ratlankiai puikiai atrodo ir būdami mažesnio skersmens, ypač prie to paties laiko ar stipriai sužemintos prošvaisos au-

tomobilių. Didesnio skersmens ratlankiai atrodo įspūdingiau, bet pernelyg dideli gali sugadinti skoningą rezultatą. Pasirenkant ratų skersmenį didelį vaidmenį vaidina ir padangų matmenys.

„Dar didesnį įspūdį suteikia ratlankio plotis. Čia tikslai gali būti įvairūs – ratlankio kraštas gali būti kiek išstumtas už sparno krašto, išlygiuotas su juo arba pakištas po sparnu. Koks bebūtų pasirinkimas, rezultatas yra vienas – kuo platesni ratlankiai, tuo gražiau jie atrodo. Renkantis ratlankius, į vieną formulę susideda daug dedamųjų – tai pageidaujamas ratlankio plotis, skersmuo, ET, padangų matmenys, erdvė tarp padangos ir pakabos elementų, tarp padangos ir sparno, rato išvirtimas, pakabos eiga, dar turės atitikti centrinės skylės diametras ir tvirtinimo skylės. Priekinei ir galinei ašiai išeis dvi atskiros istorijos... Ši rebusų teorijoje padeda išspręsti ardomi trijų dalių ratlankiai, o praktikoje – geras paskaičiavimas, ypač naudojantis internete esančiomis skaičiuoklėmis“, – sako Nerijus.

Retesni ratlankiai – kur jų ieškoti

Ratlankių derinimo prie automobilio procedūra prasideda nuo to, kiek galime ir kiek norime išleisti pinigų. Šis veiksnys dažniausiai nusako, kokio gamintojo, modelio, retumo, grožio ir matmenų ratlankius galime rasti. Kadangi čia kalbame apie retus arba klasikinius ratlankius, tai dažniausiai teks ieškoti net ne skelbimų svetainėse, o socialinėje interneto erdvėje arba specializuotose interneto svetainėse. Įdomių pasiūlymų galima rasti Vokietijoje, Lenki-

joje, dar įdomesnių – Japonijoje.

Ratlankius gabenantis iš kitos šalies, reikės įvertinti jų transportavimo kainą, o tai lemia, kad ieškosite kuo retesnių, vertingesnių ratlankių. Tokia pageidaujamo pirkinio medžioklė atims nemažai laiko, dar daugiau laiko atims ratlankių, ypač ardomų, restauravimo procesas, tačiau rezultatas suteiks ir nemažą pasitenkinimą. Neabejotinai susipažinsite su kitais autofanais, tokiais, kurie rašo atsiliepimus apie automobilius Autoasas.lt ar panašiose svetainėse ar aktyviai dalyvauja Facebook grupėse diskutuodami apie ratlankių restauravimo niuansus, vertę ir tinkamumą vienam ar kitam automobiliui.

Kalbant apie ratlankių kainą, be gamintojo ir pirkinio būklės, yra dar keli paprasti veiksniai, kurie daro įtaką kainai. Svarbu yra ratlankių matmenys, ar jie yra ardomi, ar vientiso dizaino, kiek populiarios tvirtinimo skylės, ar jos originalaus gręžimo, ar priekiniai ir galiniai ratlankiai yra skirtingų pločių, ar pagaminti originalaus gamintojo, kartais būna svarbu pagaminimo metai, svoris ir pagaminimo būdas.

Ratlankis – viena labiausiai besidėvinčių automobilio dalių, todėl nereikia bijoti, jeigu surasti ratai neatrodo idealios prekinės išvaizdos – „Wheel Spot“ arba panašūs ratų servisai juos restauruos suteikiant kone gamyklinė išvaizdą ir kokybę. Gerokai svarbiau, kokio gamintojo, modelio ir kokių matmenų yra jūsų ratlankiai. O kaip neapsigauti ir sužinoti, kokie gamintojai gamina kokybiškus ir vertus investicijas ratlankius, papasakosime kitame straipsnyje.

Autoasas.lt administracija

Zarasų EŽERŪNAS Birštone

Praėjusį šeštadienį, gegužės 18 d., Zarasų kultūros centro vyresniųjų liaudiškų šokių kolektyvas „Ežerūnas“ viešėjo Birštone šventiniame vyresniųjų tautinių šokių kolektyvų sambūryje „Jievaro tiltas“. Šeiminių šokėjai į „Ežerūną“ atkreipė dėmesį Atvelykio šventėje Žiezmariuose. Zarasų kolektyvas su džiaugsmu priėmė kvietimą dalyvauti sambūryje, nes į jį kasmet susirenka Lietuvos kurortų šokėjai. Birštone šventėje kartu pasirodė „Kalnapušė“ iš Nidos, „Banguolis“ iš Palangos, „Miestelėnai“ iš Panevėžio, „Jievaras“ ir kapela „Lendrūnas“ iš Birštono. „Ežerūnas“ pirmą kartą koncertavo Birštone. Abu koncertus užbaigti birštoniečiai pasiūlė zarasiškiams – iškilminguoju „Eisva Rundužį“ ir nuotaikinguoju „Dirižabliu“.

„Ežerūno“ šokėjas Rosas

Klaipėdos atvadavimo karžygs Povilas UŠACKAS

Atkelta iš 4 psl.

Paskutinius dešimtmečius Povilas Ušackas gyveno dukros Veronikos Minkevičienės šeimoje Kiečių kaime, Imbrado apylinkėje. 1977 m. lapkričio mėn. į Kauną pakvietė dukros Elenos Žiziūnienės šeima. Apsikrovęs instrumentų ir gelžgalių krepšiais išlipo Povilas Ušackas autobusų stotyje. Turėjo jį pasitikti, parsivežti, bet niekas tuomet nepasitiko. Ėjo pėsčias su krepšiais į Ažuolyną, perkaito, pervargo ir susirgo plaučių uždegimu. Mirė Kaune 1977 m. lapkričio 5 d. Dukros Veronikos Minkevičienės rūpesčiu buvo atvežtas į Imbradą ir palaidotas Stelmužės kaimo kapinėse. Vaikų dėka pastatytas paminklas su Povilo ir Veronikos Ušackų nuotraukomis. Dabar kapavietę sutvarkė buvęs savanoris, Lietuvos parlamento gynėjas, apdovanotas Sausio 13-osios medaliu, Rimantas Širvinskas. Jis pasiūlė Povilo Ušacko pavardę paženklinėti Vyčio kryžiaus ženklui.

Povilas Ušackas 1921 m. gegu-

žės 15 d. Imbrado bažnyčioje sukūrė šeimą su Veronika Kuzmickaite (1902–1973) iš Vaidminių kaimo, užaugino septynis vaikus – Angelę, Joną, Petrą, Elena, Oną, Povilą ir Veroniką.

Angelė (1922–2007) dirbo Imbrado parduotuvėje, buvo ištekejusi už Jono Savicko. Su antruoju vyru Justinu Liudžiumi, kilusiu nuo Šakių, susipažino Palangoje. Justinas Liudžius atvyko į Zarasus ir dirbo buhalteriu. Angelė ir Justinas Liudžiai palaidoti prie tėvų Ušackų Stelmužės kapinėse.

Jonas Ušackas (1924–2003) po karo su pusbroliu Juozu Kuzma buvo areštuoti už vengimą tarnauti kariuomenėje. Motina, surinkusi kaimynų parašus, pristatė komisarui ir sūnų Joną iš Vorkutos paleido. Latvijoje susipažino su latve Pranute ir liko gyventi Rygoje. Jų dukra Velta ir sūnus Juozas gyvena Rygoje.

Petras Ušackas (1925 10 26–1954) buvo mobilizuotas į kariuomenę, 1945–1950 m. tarnavo Juo-

dosios jūros Ypatingos paskirties brigadoje. Grįžęs gyveno Kaune, dirbo ekspeditoriumi, buvo turtin gas žmogus. 1954 m. rugsėjo 26 d. važiuojant Karmėlavos link, kelią jam užkirto banditai, tikėdamiesi rasti pinigų. Atėmė mašiną, o jos savininką nužudė. Palaidotas Kaune, Petrašiūnų kapinėse. Našle liko žmona Genovaitė su dukra Birute.

Elena Ušackaitė (1927–2007) turėjo keletą santuokų. Su paskutiniu vyru Antanu Žiziūnu (1910–1972) gyveno Kaune, užaugino dukrą Iloną ir sūnų Arvydą. Palaidota Romainių kapinėse.

Ona Ušackaitė (1928–2016) buvo Prano Dainio, kilusio nuo Stelmužės, žmona. Pranas dirbo Kamarikių parduotuvės vedėju, buvo savamokslis smuikininkas. Kažkuo neįtikio sovietinei valdžiai, buvo teistas ir mirė Rusijoje, Kemerovo srityje. Liko dukra Marija, gyvenanti Kaune, ir sūnus Romualdas Dainys – Giedraičiuose. Ona gyveno sūnaus Romualdo (1951–2019) šeimoje ir abu palaidoti Giedraičių

kapinėse, Molėtų rajone.

Povilas Ušackas (1931–2019) su žmona Zinaida gyveno Kaišiadorių rajone. Palaidoti Rumšiškių miestelio kapinėse. Liko vaikai Laimonas ir Žydrūnas iš pirmosios santuokos.

Veronika Ušackaitė (1932–2019) su vyru Vladu Minkevičiumi gyveno Imbrado seniūnijoje, Kiečių kaime. Palaidoti Imbrado kapinėse. Vaikai – Rimantė gyvena Vilniuje, Kęstutis (1954–2004) palaidotas Vilniuje ir Vladas (1950–2008) palaidotas Molėtų kapinėse.

Tai tokias netikėtas atodangas atskleidė atkaklių paieškų dėka surasti Lietuvos karžy-

gio Povilo Ušacko artimieji. 2024 m. balandis

Mitybos patarimai

Šaltinis: J. Ruolios knyga „Septynios galimybės“

Sergančio ar sirgusio vėžiu ir sveiko žmogaus mitybos principai nėra vienodi. Jie turėtų skirtis maždaug 30–50 proc.

Užtikrinkite

normalų virškinimą

Kadangi apie 75 proc. imunite to ląstelių gimsta žarnyne, jų aktyvumas priklauso nuo to, ar gerai suvirškinamas suvalgytas maistas.

Po chemoterapinio gydymo ke lerus metus gali būti sutrikusi virškinimo sulčių gamyba. Tad būtina pasirūpinti, kad virškinimo procesas vyktų sklandžiai. Užtikrinkite suvalgyto maisto suvirškinimą.

Valgykite gerai sukramtydami

Mes nemokame ir nenorime valgyti lėtai – nuo mažų dienų Jonukas skatinamas ryti dideliais kąsniais, kad tik spėtų į darželį. Toks maistas pūva, tuomet ima skaudėti pilvą – fermentai apvirškina tik pasienines ląsteles, o žarnyno bakterijos tokio kasos fermentų bei tulžies rūgščių nesuvirškinto maisto nesupranta. Nėra šeimos maisto sukratymo tradicijos, igūdžių, supratimo, kad jau seilėse esantys fermentai pradeda angliavandenius virškinti. Toks nesuvirškintas maistas organizme virsta nuodais. Nuo ligos silpstantis kūnas dar turi kovoti ir su toksinė-

mis medžiagomis, maisto atliekų pertekliumi.

Skubėjimas valgyti, valgymas dideliais gabalais, mažai kramtant – blogo virškinimo priežastys. Deja, to nepaisome.

Pilvo pūtimas ar vidurių užkietėjimas rodo, kad organizmas stokoja virškinimo fermentų (virškinamajame trakte turi būti 20 pagrindinių virškinimo fermentų, užtikrinančių suvalgyto maisto suvirškinimą). Jei maistas nesuvirškinamas, žarnyne vyksta puvimas. Supūdytas maistas žarnyne, puvimo produktai – baiseni už kancerogenus. Vėžiui to ir te reikia, nes formuojasi daug laisvųjų radikalų, kurie kenkia ir gadina sveikas organizmo ląsteles.

Jei per valandą iš žarnyno dujos išsina 4 kartus, tokiu atveju reikia išsitiirti, pasitikrinti, kodėl – ar dėl bakterijų stokos, ar dėl puvimo bakterijų viršenybės? Dujas išleisdami 3–4 kartus per valandą, atkreipkite dėmesį ar ne vėžiniai procesai jūsų organizme prasidėjo.

Sužadinkite skrandžio, tulžies, kasos ląstelių veiklą, ir šie organai išskirs tiek fermentų, kiek reikia suvalgytam maistui suvirškinti.

Patarimas. Jei kamuoja pilvo pūtimas, pavartokite lakto ir bifido bakterijų preparatų prieš valgį, fermentų ar lašų po

valgio, kurie gerina virškinimą.

Pagerinti virškinimą gali padėti ir vaistiniai augalai

Fermentų, skrandžio sulčių išsiskyrimą skatina raudonėlių, kiaulpienių lapų, šaknų, šlamučių žiedų mišiniai.

Jeigu maistas pūva žarnyne, užkietėja viduriai, labai naudingi miltukai iš gelsvės. Galima jais pabarsyti maistą. Spalvoti sapnai sapnuoja į vartojančią gelsvę.

Vartokite pelynus. Neturite pinigų enzimams ar vidurių lašams, skalaukite burną pelynų arbata – prieš valgį paskalaukite burną ir išspjaukite. Tai automatiškai įjungia visų fermentų gamybos fabrikėlius. Nedarykite karčios. O po valgio gerkite arbatą su kartumynais (puplaiškiu, kiaulpiene, gysločiu, medetka).

Vos ne kas antras žmogus klausia: „Ar galiu gerti pelynus chemoterapijos metu?“. Chemoterapijos metu dažniausiai pykina ir labai gerą efektą duoda po gurkšnelį geriamas kiaulpienių šaknų nuoviras, triplapio puplaiškio ar pelynų arbata, atskiasta 1 prie 10. O geriausia pelynais paskalauti burną ir išspjauti.

Pelynų, dar mane jaunystėje mokė prof. V. Budnikas, nereikia gerti, nes labai suerzina skrandžio gleivinę, stemplę – pakanka paskalauti burną ir reflektoriškai iškviesime tą 20 fermentų suvalgyto maisto suvirškinimui. O kai maistas gerai suvirškinamas, tada ir viršenybę žarnyne ima ne puvimo bakterijos, o norma-

lios – lakto bifido vadinamos.

Anglijos karalienė, jos šeima net geria kiaulpienių sultis. Pasakojo žmonės, aptarnavę, maitinę Anglijos karalius Lietuvoje: karalienė nustojo valgyti, nes pametė buteliuką su kiaulpienių sultimis. Manau, kad tas žmogus man pasakojo teisybę, nes skaitydamas literatūrą apie anglų maitinimosi tradicijas radau, kad Anglijos karalių dvaras, didikai visi jas gurkšnoja.

Verta prisikasti kiaulpienių šaknų pavasarį. Joms paruošti aparatų – smulkintuvų, maigytuvų, spaudytuvų – nestinga. Sutrintą masę laikykite šalta.

Vartodami augalinės kilmės vaisius, papildus, mišinius – būtinai apie tai pasakykite jus gydantiems šeimos gydytojui, onkologui.

Kita bėda – ilgalaikis vidurių užkietėjimas

Tai ne tik nepatogus dalykas. Dar baisnis jis yra todėl, kad visus nuodus iš fekalijų storoji žarna vėl susiurbia atgal. Kokie nuodai per kepenis išėjo, juos storoji žarna vėl atgal į organizmą susiurbia. Nesigėdykite tokių problemų aptarti su gydytoju.

Karalių karalius žarnyno išjudinimui – alijošiaus sultys. Iš ryto – 4 šaukštai, per pietus – 3, vakare – 2. Nepirkite alijošiumi laistyti chemikalų. Saugokite save.

Gerai ir topinambai. Patarkuokite ir valgykite. Jie labai gerai išjūdina žarnyno veiklą.

Bus daugiau.

HOROSKOPAS

AVINAS. Gerai apgalvokite kiekvieną žingsnį. Klaidingi sprendimai gali turėti ilgalaikių ir labai nemalonių padarinių. Didelė šeimos šventė vėl suartins jus su giminėmis.

JAUTIS. Sprendimai, priimti vardan karjeros, gali turėti didelę įtaką asmeniniam gyvenimui. Gali kilti rimtų konfliktų su šeimos nariais. Skubios jūsų pagalbos ar net finansinės paramos gali prireikti tolimam giminaičiui ar verslo partneriui.

DVYNIAI. Priimsite klaidingą sprendimą ir kurį laiką eisite klaidinga kryptimi. Tačiau dar ne viskas prarasta. Jei kategoriškai apsisuksite atgal, tikrai rasite išeitį. Galima nauja intriguojanti pažintis.

VĖŽYS. Jums bus rodomi viliojantys ir intriguojantys, bet pakankamai painūs simpatijos ar net meilės ženklai. Apskritai tiek asmeniniai, tiek profesiniai reikalai seksis puikiai. Kai kam galite sukelti pavydą.

LIŪTAS. Būsime linkę kištis į reikalus, kurie jums turėtų mažiausiai rūpėti. Palikite visa tai ir ieškokite naujų vietų, kur galėtumėte realizuoti save. Apskritai įdirbis neblogas, bet vaizių dar teks luktelėti.

MERGELE. Niekaip negalėsite atsikratyti nepasitenkinimo savimi jausmo. Būkite protinga ir pirma ištieskite ranką susitaikyti. Norite išties nemažai, tad turite pasisemti kantrybės.

SVARSTYKLĖS. Asmuo iš jūsų praeities privers dar kartą prisiminti ir permąstyti senas klaidas. Nemalonūs prisiminimai neišvengiamai išmuš iš vėžių, ir pusiausvyrą atgausite tik vėliau. Venkite brangių pirkinių – dėl jų galite turėti problemų.

SKORPIONAS. Įsitikinsite, kad kartais įmanoma iššokti aukščiau bambos. Galimas konfliktas šeimoje, tikriausiai dėl pinigų. Saugokitės perdegti saulėje ir nepersivalgykite.

ŠAULYS. Gausite sunkią užduotį. Netruksite suprasti, kad tik darni komanda gali ją įveikti. Būkite ir kitus tuo įtikinti. Karjerai labai didelės įtakos gali turėti moteris.

OŽIARAGIS. Dėl naujo darbo ar pasikeitimų senajame gali tekti nemažai pakeičiuti, gal net pakeisti gyvenamąją vietą. Sutiksime žmonių, kurie sužavės iš pirmo žvilgsnio. Būkite atsargūs! Pirmas įspūdis gali būti apgaulingas.

VANDENIS. Buvote priverę nemažai klaidų. Imkitės tik to, kas jums išties yra svarbu. Sąžiningas pasikeitimas idėjomis stiprina solidarumą. Tikėtina, kad susipažinsite su dvasiškai labai sau artimu žmogumi.

ŽUVYS. Pakaks linksminčių, imkitės neatidėliotinių darbų. Pralaidote ir taip nemažai laiko savo malonumams. Moralinės paramos turėtumėte sulaukti iš namiškių. Galite sulaukti netikėtų simpatijos ženklų iš priešingos lyties asmens.

Pasiutligė

Romualdas KRYŽIOKAS, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Paslaugų departamento Panevėžio apygardos Paslaugų skyriaus vyriausiasis valstybinis veterinarijos gydytojas

Pasiutligė – infekcinė liga, kuria užsikrečiama pasiutusiam gyvūnui įkandus ar apseilėjus pažeistą odą. XIX a. pabaigoje, sukūrus vakciną nuo šios ligos, atsirado galimybė jos išvengti. Pasiutlige serga ir ją platina tiek laukiniai, tiek naminiai gyvūnai. Ypač pavojingi – usūriniai šunys, vilkai, lapės. Užsikrėsti galima ne tik miške. Pasiutęs žvėris ateina į sodybas, sodus, gali atklysti į miestą.

Pamačius keisto elgesio laukinį ar naminį gyvūną, kurio susivėlęs kailis, padidėjęs seilėtekis, agresyvumas, reikia stengtis jo neliesti. Jeigu puola, stengtis pasišalinti ir iškviešti pagalbą 112.

Tuo atveju, kai atklydę laukiniai žvėrys susipjauna su naminiais gyvūnais, būkite atsargūs, nelieskite jų plikomis rankomis, reikia atskirti įtariamą pasiutlige užsikrėtusį gyvūną nuo kitų gyvūnų, užtikrinti, kad

jis neturėtų kontaktų su žmonėmis ir kitais gyvūnais, jį laikyti uždaroje ar stebėjimui skirtose patalpose ir stebėti jo elgesį ne trumpiau kaip 10 kalendorinių dienų iki atskirų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) nurodymų gavimo.

Jei įkando, apdraskė ar apseilėjo koks nors įtartinas gyvūnas, nedelsdami kuo skubiau tą kūno vietą nuplaukite ūkišku muilu ar sodos tirpalu, žaizdos kraštus dezinfekuokite jodu, sutvarstykite. Po to kreipkitės į medikus, kurie suteiks būtinąją pirmąją pagalbą ir, reikalui esant, siųs į gydymo įstaigą, kurioje atliekama imunizacija nuo pasiutligės.

Kaip ir kasmet, įgyvendinant daugiametę pasiutligės likvidavimo programą Lietuvoje, siekiant likviduoti pasiutligę ir tokiu būdu užkertant kelią pasiutligės perdavimui naminiams gyvūnams ir žmonėms, Lietuvoje atliekama pavasarinė ir rudeninė laukinių gyvūnų vakcinacija nuo pasiutligės. Jaukai su vakcina mėtomi iš lėktuvų. Šiais metais jau gegužės 7 d. prasidėjo pavasarinė laukinių gyvūnų vakcinacija nuo pasiutligės. Laukinių gyvūnų vakcinacija nuo pasiutligės bus atliekama 50 kilometrų pasienio su kaimyninėmis šalimis – Lenkija ir Baltarusija ruožo teritorijos dalyje, kuri priskirta buferinei zonai, t.y. Šalčininkų r.

sav., Trakų r. sav., Vilniaus r. sav., Elektrėnų sav., Kaišiadorių r. sav., Prienų r. sav., Alytaus r. sav., Varėnos r. sav., Druskininkų sav., Zarasų r. sav., Ignalinos r. sav., Švenčionių r. sav., Rokiškio r. sav., Utenos r. sav., Anykščių r. sav., Molėtų r. sav., Ukmergės r. sav., Širvintų r. sav., Kaišiadorių r. sav., Elektrėnų r. sav., Birštono sav., Marijampolės sav., Kalvarijos sav.

VMVT įspėja! Mėtomi jaukai su vakcina yra saugūs ir nekelia pavojaus žmonių ir gyvūnų sveikatai. Radę jauką su pasiutligės vakcina, raginami jo neliesti, nes viduje yra aštri membrana, į kurią galima susižeisti. Jei jaukai su vakcina randami prie gyvenamųjų namų, būtina apie tai pranešti VMVT numeriu 1879 (gali būti taikomi padidinti tarifai) arba +370 5 242 0108 (tinka skambinant ir iš užsienio), taip pat ir elektroniniu paštu: info@vmvt.lt. Pas jus atvyks specialistas ir paims jaukus su vakcina.

Norime atkreipti dėmesį, kad vienintelis efektyvus būdas kovoti su pasiutlige – vakcinuoti naminius ir laukinius gyvūnus. Norėdami apsaugoti nuo pasiutligės, gyventojai turėtų vengti tiesioginių kontaktų su benamiais ar laukiniais gyvūnais. Primename, kad visi šunų, kačių ar šėškų šeiminkai taip pat privalo vakcinuoti savo augintinius nuo pa-

siutligės kartą per 12 mėnesių, arba, jei naudojama ilgo veikimo vakcina, pagal jos gamintojo instrukcijas. Vakcinavimą atlikęs veterinarijos gydytojas į skiepų pažymėjimą arba gyvūno augintinio pasą turi įrašyti datą ir skiepų galiojimo laiką. Šis išduotas augintinio dokumentas turi būti saugomas, kad, esant reikalui, būtų galima nustatyti jų vakcinacijos nuo pasiutligės duomenis.

Pažymėtina, kad pagal Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymą nuo 2021 m. gegužės 1 d. įsigaliojo privalomas gyvūnų augintinių – šunų, kačių ir šėškų ženklinimas mikroschemomis ir jų registravimas Gyvūnų augintinių registre.

Savininkams, kurie nesuženklino šunų, kačių ar šėškų, gresia atsakomybė už Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo pažeidimus. Už augintinių paženklavimo ir registravimo kontrolę atsakingos savivaldybės.

Keliaujant su gyvūnu į kitas šalis, vienas iš pagrindinių privalomų reikalavimų – galiojanti vakcinacija nuo pasiutligės.

Primename gyvūnų augintinių (šunų, kačių, šėškų) laikojojamams būti atsakingiems, savalaikiai atlikti pareigą – pasirūpinti savo augintinių ženklinimu ir vakcinavimu apsaugant juos nuo šios pavojingos ligos.

Utenos VPK pranešimas, kad Turmanto sen., Stačiūnų k., karjere kariškiai sprogdins sprogmėnį, įvestas planas SKYDAS. Atvykę PGP, J. Vitkaus inžinerijos bataliono išminuotojai sunaikino Antrojo pasaulinio karo laikų 75 mm artilerijos sviedinį.

Degė namas

Gegužės 19 d. 17.03 val. gautas pranešimas, kad Degučių sen., Baibių k., Ežero g., dega individualus gyvenamasis namas. Atvykus Priešgaisrinės ir gelbėjimo tarnybos pareigūnai išnešė sunkiasvorį ligonį ir įkėlė į Greitosios medicinos pagalbos automobilį.

Gelbėjimo darbai

Padėjo medikams

Gegužės 15 d. 11.21 val. gautas pranešimas, kad Zarasuose, Savanorių g., medikams reikalinga pagalba. Atvykę Priešgaisrinės ir gelbėjimo tarnybos pareigūnai išnešė sunkiasvorį ligonį ir įkėlė į Greitosios medicinos pagalbos automobilį.

Sunaikinti sprogmėnis

Gegužės 17 d. 18.34 val. gautas pranešimas, kad Zarasų sen., Gružtų k., karjere rastas sprogmėnis. Priešgaisrinės ir gelbėjimo tarnybos pareigūnai budėjo prie sprogmėnis. Atvykę išminuotojai iš Panevėžio vietoje sunaikino Pirmojo pasaulinio karo 73 mm artilerijos sprogmėnį. Gegužės 18 d. 18.14 val. gautas

Parengta pagal Panevėžio PGP pranešimus

Iš įvykių suvestinės

Rastas kūnas

Gegužės 15 d. apie 11.30 val. Zarasuose, Savanorių g., namuose rastas mirusio vyro (g. 1975 m.) kūnas be išorinių matomų smurto žymių. Pradėtas ikiteisminis tyrimas mirties priežastiai nustatyti.

Vairavo neblaivus

Gegužės 18 d. apie 23.04 val. Imbrado sen., Grybinės k., neblaivus (nustatytas 2,23 prom. girtumas) vyras (g. 1984 m.) vairavo automobilį „Volvo“.

Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Gegužės 18 d. apie 14.25 val. Zarasų r., Baibių k., neblaivus (nustatytas 1,55 prom. girtumas) vyras (g. 2001 m.) vairavo automobilį „Audi“. Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Girtas padegėjas

Gegužės 19 d. apie 17.06 val. Zarasų r., Baibių k., vyras (g. 1973 m.),

galimai neblaivus (blaivumą patikrinti nesugebėjo), padegė gyvenamąjį namą.

Įvykio metu žmonės nenukentėjo, apdegė gyvenamasis namas. Vyras (g. 1973 m.) sulaikytas ir uždarytas į Panevėžio aps. VPK areštine.

Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Susidūrė automobiliai

Gegužės 21 d. apie 15.50 val. Turmanto sen., kelio Vilnius–Švenčionys–Zarasai 155 km, vyras (g. 1982 m., blaivus), vairuodamas automobilį „Renault Master“ (Lietuvos Respublikos registracija) lenkė vyro (g. 1968 m., blaivus) vairuojamą automobilį „VW Caddy“, kuris sankryžoje suko į kairę pusę, todėl automobiliai susidūrė. Eismo įvykio metu apgadinti abu automobiliai, automobilio „VW Caddy“ keleiviui (g. 1965 m.) ligoninėje nustatytas kaulo lūžis, o automobilio „Renault Master“ keleiviui (g. 1980 m.) – kūno sumušimai.

Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Parengta pagal Utenos aps. VPK pranešimus

Sulaikyta didelės vertės cigarečių kontrabanda

Utenos apskrities policija užkirto kelią didelės vertės cigarečių kontrabandai į Lietuvą!

2024 m. gegužės 13 d. Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos ekonominių nusikaltimų tyrimo skyriaus pareigūnai, turėdami informacijos apie neteisėtą disponavimą akcizais apmokestinamomis prekėmis – cigaretėmis, Rokiškio rajone surengė sėkmingą pasala.

Pasalos metu buvo sulaikytas mikroautobusas, pilnai prikrautas dėžėmis su cigaretėmis be specialiojo ženklinimo – banderolių. Netoli mikroautobuso buvo sulaikytas Latvijos Respublikos pilietis, kuris, kaip įtariama, neteisėtai ir atgabeno cigaretes iš Latvijos. Taip pat buvo sulaikytas vienas Lietuvos Respublikos pilietis, kuris galimai padėjo gabenti neteisėtą krovinį.

Nusikalstamą veiką vykdė asmenys, siekdami išvengti teisės saugos ins-

titucijų dėmesio, laikėsi ypatingos konspiracijos ir veikė užmaskuotai Latvijos pasienio zonoje ir prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos. Tačiau policijos pareigūnų nuoseklių ir aktyvių veiksmų dėka į šešėlinę rinką nepateko didelis kiekis neteisėtai disponuojamų akcizinių prekių. Cigarečių realizavimas rinkoje būtų užtikrinęs dideles neteisėtas pajamas nusikalstamą veiką organizavusiems ir vykdžiusiems asmenims.

Pareigūnai nustatė, kad sulaikytieji neteisėtai disponavo 31 500 pakeilių cigarečių, kurių bendra vertė yra daugiau nei 126 000 eurų.

Šis sulaikymas parodo, kad teisės saugos institucijos efektyviai kovoja su neteisėtu prekių gabenimu ir jų realizavimu, siekiant apsaugoti šalies ir piliečių ekonominius interesus.

Utenos aps. VPK pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 199-2 straipsnio 3 dalį dėl neteisėto disponavimo akcizais apmokestinamomis prekėmis, kurį organizuoja ir jam vadovauja Panevėžio apygardos prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo skyriaus prokuroras. Už neteisėtą disponavimą labai didelės vertės akcizais apmokestinamomis prekėmis gresia bauda arba laisvės atėmimas iki aštuonerių metų.

Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato informacija

ZARASŲ KRAŠTAS

Steigėja ir leidėja UAB „Zarasų kraštas“. Laikraštis įkurtas 1932 m. rugpjūčio 14 d. Leidžiamas penktadieniais. Ats. sąskaita LT404010040300010186 LUMINOR BANK, banko k. 40100

Redaktorė Olga RAUGIENĖ

TELEFONAI: redaktorė 30485, (8 624) 19441; fotokorespondentas V. Kukonenka 52509;

išleidėja S. Pipinienė, maketuotoja J. Aleksandravičienė 52532;

korespondentė L. Lileikienė; buhalterė I. Kudriašova 30487.

Faksas 52532; el. paštas: laikrastis@zarkraštai.lt

Redakcijos nuomonė gali nesutapti su publikacijų autorių nuomone.

Už skelbimų turinį ir reklamą redakcija neatsako.

Redakcijos adresas: Vilniaus g. 16, LT-32110 Zarasai

Ofsetinė spauda.

3 spaudos lankai.

SL Nr. 084. ISSN 1648-8490, indeksas 0807.

Tiražas 1000.

Spausdino UAB „Utenaitis“.

Metalo g. 3F, LT28216 Utena, tel. 54787